

TI PAGAYATAN TI DIOS, TI DALANTAYO

JACKIE OESCH

**DAGITI PAKASARITAN A MANIPUD KADAGITI LIBRO NI
RUTH KEN 1 SAMUEL**

**LEKSION 1: GANGANNAET ITI BARO A DAGA– APAY A NAKASARAKAK ITI
PARABUR?**

LEKSION 2: TI MANNUBBOT A KABAGIAN – BENDITO KOMA ITI APO

LEKSION 3: TI PANNAKAIYANAK NI SAMUEL – KET NALAGIP TI APO NI ANA

LEKSION 4: TI MENSAHE TI DIOS – ADTOYAK; ASAOKA, APO!

LEKSION 5: KALIKAGUM KEN BALLAAG – IKKANNAKAMI TI ARI

LEKSION 6: TI PANAGSALUNGASING –LINAKSIDYO TI DIOSYO

“... indulinko ti saom iti kaunggan ti pusok ...”

Salmo 119:11

Partuat iti **TENTHPOWERPUBLISHING**

www.tenthpowerpublishing.com

Copyright © 2018 iti CrossConnect Ministries

www.crosscm.org

Nakareserba amin a pagrebbengan. Awan iti uray maysa a paset daytoy a libro iti mapartuat nga awan pammalubos manipud iti nangisurat, malaksid kadagiti naikkan a mangwanawan kadagiti ababa a paset, wenno dadduma a paset ti makoppia, maidulin iti aniaman a pamuspusan kas iti xeros, wenno maidulin iti computer wenno mai-scan nga awan pammalubos manipud iti nangisurat.

Malaksid kadagiti namarkaan, dagiti naadaw iti Nasantoan a Surat ket naggapu iti Nasantoan a Biblia, English Standard Version[®] (ESV[®]). Copyright © 2001 iti Crossway, publishing company ti Good News Publishers.

Naipalubos a maisar. Nakareserba amin a pagrebbengan.

Ti “ESV[®]” ken “English Standard Version” ket nairehistro a marka ti Crossway. Ti panangusar kadagitoy a marka ket addaan pammalubos manipud iti Crossway

Dagiti namarkaan a paset ti Nasantoan a Surat ket naaggapu iti Ilokano Popular Version iti Philippine Bible Society a kameng ti United Bible Societies.

Ti desinyo ket partuat ti Inkwell Creative

PANANGRUGI

Rugiam ita ti maysa a pannakigasangasat a mangbukel ti biangmo. Daytoy a panagdaliasatmo ket naidumduma kenka ken mangilasin iti biangmo babaen iti regget ken tarigagaymo a rumang-ay iti pannakaawatmo iti libro a maaw-awagan a Ti Nasantoan a Biblia. Ti panangitedmo ti bagim ken oras iti panagadal ti mangipatalged iti irarang-aymo iti biag bayat nga agsasao kenka ti Dios babaen ti Saona.

Maiyawis a bayat ti panagadalmo, adda koma kenka dagiti sumaganad a kasapulan:

1. Kopya daytoy a maadal a paset: *Ti Pagayatan Ti Dios, Ti Dalantayo*
2. English Standard Version ti Nasantoan a Biblia (ESV). Palagip: No gumatangka ti Biblia, kitaem no mabalbalin ‘tay Biblia nga adda iti:
 - a. ligason a nakaisuratan dagiti sabali a pakabasaan ti sabsabali pay a paset ti Biblia.
 - b. sabali a pabasaan no sadino a paset ti Biblia ti pakasarakan ti isu met laeng a nausar a balikas a gagangay a masarakan iti likudan ti Biblia, ken,
 - c. sumagmamano a mapa a masarakan met laeng iti likudan ti Biblia.
3. Ball pen ken lapis
4. 3x5 wenno 4x6 a tarheta.

No addan dagiti tallo a paset a nainaganan iti #2 addaankan iti makaanay a ramit para iti panagadal ken sisasaganan ti naballigi a panagsukisok babaen kadagitoy nga adalen. Nu kaspangarigan ta daytoy ti umuna a pannakaisangom iti Biblia, mabaln met a mangrugika iti adalen a napauloan ti *Panangsukisok ti Biblia*. Daytoy nga adalen ti mangited iti ramramit iti panagsukisok a nadisenyo a tumulong kenka a mangbukel ti kabaalam ken ipaayannaka iti naan-anay a talged nga kas agad-adal iti Biblia. Ti *Panangsukisok ti Biblia* ket mabaln a makopya nga awan baybayadna wenno obligasyon a sungsubatam manipud iti CrossConnect Ministries website (www.crosscm.org). Numan pay mairekomenda daytoy nga adalen, saan met nga rumbeng unay para iti naballigi a panagadal ti *Ti Pagayatan Ti Dios, Ti Dalantayo*

Saanka nga agpangngadua a mangmarka ti Bibliam. Kukuam daytoy a Biblia nga adalem. Aramidem a kas kukuam babaen kadagiti isuratmo a pammalagip, dagiti inugedam a balikas, dagiti minarkaam, dagiti pinatimbokelam ken inikkam iti pagitudo. Mabaln nga agusarka iti kuwadero wenno tablet para kadagiti isuratmo a kapanpanunotan, salsaludsod, ken pangsurotan iti panagdaliasatmo bayat iti panagadal.

Naisurat daytoy nga adalen a ramit, tapno mabalinam iti agadal a siksika. Addaan iti naiget a disiplina iti bagim maileppasmo daytoy a ramit a dika unay narigatan. Kagiddan pay daytoy iti pannakaalam iti baro nga inpormasyon, ibingay dagiti baro pannakapalawag, ken agsaludsod iti sumagmamano a naririgat a saludsod nga agkasapulan ti sungbat. Maiyunay-unay ngarud a mangawiska iti sumagmamano a gagayyemmo a kaduam nga agadal.

Sapay koma ta maaddaanka iti rag-o iti panagadalmo. Sapay koma ta ti pusom ket silulukat nga umawat bayat nga agsasao ti Dios kenka babaen iti Saona. Sapay koma ta dagitoy nga istorya iti Biblia ti mangipatalged manen kenka ti nagdakkelan nga ayatna nga intedna kenka babaen iti Anakna a ni Jesu-Cristo, nga Apo ken Manangisalakantayo.

Palagip ti Editor:Maipakaawat, a dagiti naipadakkel a sandi-nagan a mangdakedamat ti Dios. Kas koma ti "... ania ti kinunaNa," wenno "...Isu ti kinunaNa."

PAKAUNA TI PASET

Ti Pagayatan ti Dios, ti Dalantayo ket innayonna ti panangadal kadagiti tallo a nagduduma unay a tattao. Ni Ruth, maysa balo ken gaggannaet, pinanawanna amin nga adda kenkuana ket simmurot ken ni katuganganna a ni Noemi iti Naikari a Daga a no sadino a nagnaed a kaduana dagiti tattao ti Dios. Imbes nga iyadayona ti bagina manipud ken Noemi, inkari ketdi ni Ruth ti kinapudnona ken ni Noemi iti unos ti panagbiagna.

Ti maikadua a tao ket isu ni Samuel a nainaw iti lupes a matres. Naidaton iti Apo sipud pay kinaubingna, nagerbi iti Tabernakulo babaen ti pannarabay ti padi a ni Eli. Ti napudno a panagserbina iti Apo ket nalawag a makita iti unos ti panagbiagna. Dinutokan ti Dios ni Samuel a mangisaad ken ni Saul, nga isu ti maikatlo a tao iti daytoy a panagadal, a kas umuna nga ari ti Israel. Ni Saul ket maysa a mangiladawan iti Israel kas tattao a mangipakpakita iti biagda ti langenlangenda iti Dios.

Pinili ti Dios ni Saul nga agserbi a kas umuna nga ari ti Israel; nupay kasta, pinili ni Saul iti mangtallikud iti Apo ket pinagbiaganna ti biagna iti panagsalungasing kadagiti bilin ti Dios. Kas ken ni Saul, dagiti tattao ti Israel ket pinili ti Dios. Kas ken ni Saul a naikonsagrar nga ari dagiti amin a tattao, dagiti Israelita ket isuda dagiti tattao ti Dios iti tulag. Kas ken ni Saul a pinabileg ti Espiritu ti Dios, pinabileg ti Dios dagiti Israelita a mangsakup iti daga nga inkari ti Dios a tagikuaenda. Kas ken ni Saul a pinilina ti agsukir, bumusor, ket nagpatinggaanna ti pananglaksidna iti Dios, dagiti Israelita ket linaksidda ti Dios ket dinawatda ti bukodda nga ari tapno maipadada kadagiti dadduma a nasion.

Masapul a sangoen ti Israel ti saludsod a: Siasino ti agbalin a Diosda? Iti Exodo 32 iti babaen ti panangidaulo ni Moises ket mabasatayo no kasano kaalisto da a nakasagana mangisukat dagiti tattao iti Dios iti sabali a didiosen, ti bronse a sinan urbon ti baka. Iti iyaannugot ni Aaron iti tarigagayda ken iti panagbutengna kadagiti tattao ket inturongna ida iti pnagdaydayawda iti sabali a didiosen. Iti 1 Samuel 13-15 maadaltayo no kasano nga inturong ni Saul dagiti tattao a nayaw-awan babaen iti panangpilina nga agsukir gapu ta, uray isuna, ket adda dagiti rasonna kadagiti inaramidna ken mabuteng kadagiti tattao. Kas dagiti Israelita, masapul met a sungbatan ni Saul ti saludsod: Siasino ti agbalin a Diosna? Ken, kas ken ni Moises a kinagurana iti inaramid ni Aaron ken dagiti tattao, tinubngar ni Samuel ni Saul ken inukomna isuna gapu ti inaramidna. “Agsipud ta linaksidmo ti sao ti Apo, linaksidnaka met a kas

ari (1Samuel 15:23).” Ti saludsod a sungbatan ti Israel ken ni Ari Saul ket isu met laeng a saludsod a sika ken siak ket rumbeng met a sungbatantayo. Siasino ti Diosko? Sino ti Dios nga isu ti ayatek, pagsebiak ken pagtulnogak?

Bayat iti panangrugim iti daytoy nga adalen ket sapay koma ta masarakam ti rag-o iti panagtulnog iti Sao ti Dios, maragsakanka a pagbiagan ti biagmo iti nasinged a langenlangen Kenkuana, ken matakuatam ragsak iti mangiyanninaw iti pagayatanna. Sapay koma ta ti pagayatanna ti agbalin a dalanmo kas pinapigsa ti Espiritu ti Dios ket dayawem laeng ti Apo a kas Mangisalakanmo ken Arim.

UMUNA A LEKSION

APAY A

NAPARABURANNAK?

RUTH 1-2—MAYSA GANGANNAET ITI BARO A DAGA

Pakabuklan ti Leksion 1

Paakabuklan

Pakauna

Leksion 1: Ruth 1-2

- Ti Kasasaad ti Estoria
- Ti Naimbag a Nagturong iti Napait
- Am-ammoem ni Boaz
- Ti Napintas a Kababalin da Boaz ken Ruth

PAKAUNA

Ti Libro ni Ruth ket maysa pakasaritaan ti ayat. Maysa nga estoria a saan koma a napasamak no awan ti pannakapukaw ken ladingit nga immay kada Noemi ken ti manugangna a ni Ruth. Paliwem ti langenlangen iti nagbaetan dagitoy dua a babbai iti amin a paset ti estoria. Ayat ti makitkita kadakuada bayat iti panagsublida iti daga dagiti kapuonan ni Noemi. Binendisionan ti Apo ida karaman ti ili a nangawat kadakuada. Sinalakniban ken intedNa kadakuada ti kasapulanda babaen iti maysa a tao a managan Boaz. Ket ti Apo ket sinukatanna dagiti ladingitda ket intedna ti rag-o iti biagda.

Ti biag ket mabalin a narigat ken uray na la a ringbawannatayo. Dumteng ti ladingit ken agballigi a mangdanun iti kaunggantayo a mangbalbaliw ti dalantayo nga agbiag. Pudno daytoy ken ni Noemi. Bayat iti panagadalmo iti daytoy nga adalen ket lagipem amin a pukaw a napadasanna. Ania ngata dagitoy a paspasamak a makagapu kenkuana a mangibaga iti maipapan iti bagina? Pinili ni Noemi a lipaten amin ket mangrugi manen iti daga a pinanawanna iti napalpalabas a tawen. Sinaplit met iti ladingit ni Ruth. Paliwem ti napintas a kababalinna bayat iti panangipakitana iti ayat ken panagraemna ken ni Noemi.

Iti pakasaritaan ni Ruth a maammoam iti maipapan iti mannubbot-a-kabaggian. Dumakkelka iti pannakaaawatmo iti daytoy a balikas bayat iti panangpanpanunotmo kadagiti sabali a pakabasaan iti Daan a Tulag. Ammoem no ania ti kaipapanan daytoy para iti maysa a balo ken iti tawidna. Innala ni Boaz ti pagrebbengan a kas mannubbot-a-kabaggian a sipupudno. Saanen a matda a kakaasi, ken agwaywayas nga awanan iti aniaman a namnama da Noemi ken Ruth. Kabayatan iti panangbasam iti maipapan ken ni Boaz ken iti akemna a mannubbot-a-kabaggian, imulam iti panunotmo nga immay ni Jesus ditoy lubong a kas Bugbugtong nga Anak ti Dios a nangtungpal iti pagrebbenganna a kas Mangisalakanmo ken Mannubbotmo, ti maysa a nangisalakan kadayo manipud iti kinagangannaet ket pinagbalinnatayo nga an-annak ti Kangatoan a Dios

LEKSION 1

Paset 1

PAKAUNA. Iti nagbaetan ti Libro dagiti Uk-ukom ken ti Umuna a Libro ni Samuel ket immay ti estoria ni ayat. Ti Libro ni Ruth ket addaan laeng iti uppat a kapitulo. Daytoy nga estoria ket napasamak idi panawen ti panagturay dagiti uk-ukom. Tiempo idi a ti Israel ket saanda nga ipangpangag dagiti uk-ukomda ngem intedda dagiti bagbagida iti sabali didiosen ket nagdaydayawda kadakuada, tiempo nga agkedked ti Israel a mangtallikud kadagiti dakes nga ar-aramidda ken ti nasukir a daldalanda (Uk-ukom 2:17,19).

Mabalin a saan a nalatak kenka ti estoria ni Ruth. Iti daytoy a leksion maiyam-ammoka ti maysa a babai a nangtallikud ti amin a nakairuamanna ken inarakupna ti kabibiag, dagiti tattao, ken ti Dios ti Israelita.

TI ARAMIDEN: Basaen ti Ruth 1

- Bigbigen dagiti agbibig tattao iti daytoy a kapitulo
- Ania ti kasasaad?
- Ania dagiti pangeddeng?

TI PANAGSANAY:

1. Bayat iti panangbasbasam iti bersikulo 1-4 urnosem nga ilista ti familia:

_____ (asawa a lalaki)

_____ (asawa a babai)

_____ (anak a lalaki) _____ (asawa) _____ (anak a lalaki) _____ (asawa)

2. Sadino ti naggappuan dagitoy a familia ken apay a pimmanawda (bersikulo 1)? _____

3. Sadino ti pinilida a pagnaedan (bersikulo 2)? _____

4. Dagiti dua nga annak a lallaki ket naiyasawada kada Orfa ken ni Ruth nga agpada a taga-Moab. Ania ti napasamak iti familia ni Noemi (bersikulo 3-5)? _____

5. Ania ti dimteng a damag ken ni Noemi idia Moab (bersikulo 6)? _____
6. Nakasaganan dagiti babbai nga agawid ket agturongdan iti dalan nga agturong idia Juda. Ania ti imbaga ni Noemi nga aramiden dagiti manugangna a babbai iti bersikulo 8?

- Ania ti pamendisionna?
- Ti Apo koma _____
 - Ti Apo koma _____
7. Ania ti insungbat dagiti babbai (bersikulo 10)? _____
8. Apay nga ipapilit ni Noemi nga agawidda iti pagtaenganda (bersikulo 11-13)? _____

9. Ania ti inaramid ni Orfa (bersikulo 15)? _____
Ania ti inaramid ni Ruth? _____
10. Ipapilit ni Noemi nga agsubli ni Ruth kadagiti kailianna ken kadagiti didiosenna. Ania ti insungbat ni Ruth? _____

- Saan a panawan ni Ruth ni Noemi. Ni laeng patay ti mabalin a mangisina kenkuana manipud iti katuganganna.
11. Ngarud nagdaliasat dagiti dua a babbai nga agturong idia Bethlehem. Nangparnuay iti pannakakibor ti isasangpetda.. Sinaludsod dagiti babbai a taga-Bethlehem: _____

12. Kayat nga ipakaammo ni Noemi no kasano ti kadakkel ti ladingitna. Ti kayat a saoen ti nagan a Noemi ket nasayaat. Ita kayatna a maawagan iti (bersikulo 20) _____.
Ania ti kaipapanan daytoy? _____
13. Kasanona a kinita ti biagna (bersikulo 21)? _____

14. Ti pasamak ket nadagup iti bersikulo 22. Tandaanan a ti naited a pakabasaan ket ibagbagana a ni Ruth ket maysa a Moabita, ti manugang ni Noemi. Ania a tiempo ti tawen?

Paset 2

PANURSURO: Gagangay laeng ti estoria. Adda idi iti panagbisin. Immakar ti familia a napan iti gangannaet a pagilian nga adu iti taraon. Bayat iti panagnaedda idia Moab natay ti asawa ti babai ket nabati dagiti dua nga anakna a lallaki. Dagiti anakna ket nangasawada ket iti saan a nabayag natayda met. Napanunot dagiti tallo a balo agawid. Ti maysa a manugang nagawid iti ilina ken ti sabali a manugang ket impapilitna iti agtalinaed iti denna ti katuganganna ket nagkuyogda a nagsubli idia Bethlehem.

Narigat a patien dagiti babai idia Bethlehem a ti simmangpet ket ni Noemi. Napateg dagiti nagnagan. Ti kayat a saoen ti nagan a Noemi ket *nasayaat* ngem ni Noemi dina maaklon dayta a nagan ket kayatna ti maawagan iti Mara a kayatna a saoen ket *napait*.

Basaen manen ti Ruth 1:20-21. Ania ti imbagana nga inaramid ti Apo kenkuana?

- “nagaramid kaniak _____”
- “insublinak _____”
- “nagsaksi _____”
- nangidanon _____”

Ti nasayaat nagbalin a napait. Ti biag ni Noemi ket agparparang a panay a trahedia nga awan iti napintas a makita. Ti asawana ken dagiti anakna a lallaki ket natayda. Imbilangna nga awan ti rag-o ti biagna. Ti panangkita ni Noemi ket patienna a ti kasasaadna ket dayta a talaga ti mapasamak gapu iti adda nga inted ti Dios kenkuana. Mamati a ti Apo a Mannakabalin-amin ti nangaramid daytoy kenkuana. Isuna ket napait a babai.

PAGPANPANUNOTAN: Dagiti paspasamak ken kasasaad iti biagtayo ti mabalin a makagapu nga agbalintayo a napait. Datayo, kas ken ni Noemi, ket mabalin a pabasolentayo ti Dios gapu iti kasasaadtayo. Mabalin a pabasolentayo Isuna nga inaramidna a napait ti biag ken kitaentayo nga kawaw, napno iti pannakaparigat ken kinadaksanggasat. Dagitoy a sungbat iti biag ket amin dagitoy ket paset iti panagladladingit ngem iti kamaudiananna matdatayo nga addaan iti pagpilian no kasano nga agbiagtayo. Sumurottayo kadi a pagbiagan ti biag iti kinapait nga addaan iti sakit iti nakem? Ti saan a maliklikan a saludsod ket: Kasano a piliek ti sumungbat iti biag kabayatan dagidiay a tiempo idi kasla kawaw ken napno iti pannakaparigat? _____

Iti ania a wagas nga iyanninaw ti biagmo ti biag ni Noemi (nasayaat)? _____

ni Mara (napait)? _____

KARARAG: O Apo, ti biag no maminsan ket napno kadagiti paagteng ken paspasamak a pakaigapuan ti ladingit ken pait. Naglakak ti mangpilaw ken mangpabasol Kenka a pakaigapuan ti kinapaitko, kinakawaw, pannakaparigat ken kinadaksangasat. Umadayoak *manipud* Kenka imbes nga umasidegak nga *agturong* Kenka. Sika ti Maysa nga agtarigagay a mangagas iti kinapaitko, mangpunno iti kinakawawko, ken mangruk-at kaniak manipud iti pannakaidadanes ken kinadaksangasat. Lukatam toy pusok tapno agpada nga awatenKa ken pasangbayek ti kaaddam nga agnaed iti kaunggan. _____

Paset 3

ARAMIDEN: Basaen ti Ruth 2. Bayat iti panangbasam ket maiyam-ammoka iti baro a tao.

- Siasino baro a tao?
- Ania ti maammoantayo maipapan kenkuana?
- Ania ti pakainaiganna kada Noemi ken Ruth?

PANAGSANAY:

1. Siasino ti maam-ammotayo iti bersikulo 1? _____ Ania ti maammoantayo maipapan kenkuana? _____
 2. Ania ti kayat nga aramiden ni Ruth (bersikulo 2)? _____
 3. Sadino ti nagtudtodanna iti nalablabsan a dawa (bersikulo 3)? _____
 4. Ania ti sinaludsod ni Boaz iti kapatasna ken ania ti impadamag ti kapatas (bersikulo 5-7)? _____
 5. Ania a kinaimbag ti impakita ni Boaz ken ni Ruth (bersikulo 8-9)? _____
 6. Kasano ti inaramid ni Ruth (bersikulo 10)? _____
 7. Imbaga ni Boaz kenkuana ti amin a banbanag a naibaga maipapan kenkuana. Kalpasanna intedna kenkuana dagiti dua a pamendision (bersikulo 12).
 - a. Sapay koma ta ti Apo _____
 - b. Sapay koma ta awatem _____
 8. Kas maysa a gangannaet, nababbaba pay ti kasasaad ni Ruth ngem iti adipen a babai. Nupay kasta, ania ti dinawat ni Ruth kenkuana iti bersikulo 13? _____
-

9. Ania ti pammilin nga inted ni Boaz kadagiti agtatrabaho (bersikulo 15-16)? _____
-
10. Ti kinaimbag ken kinamanagparabur ni Boaz ket saan laeng a ni Ruth ti nabenbendisionan ngem uray met ni Noemi. Natalged a nagtudtod ni Ruth agingga iti rabii. Nakairik ni Ruth iti dandani maysa nga efa a sebada ket iti kinamanagparabur ni Boaz kenkuana ket inikkanna ti gundaway a naparabur ken Noemi babaen kadagiti nalablabsan a sebada. Ania ti dinawat ni Noemi ken ni Ruth (bersikulo 19)? _____
11. Ania ti imbaga ni Noemi ken ni Ruth maipapan ken ni Boaz? Siasino isuna (bersikulo 20)? _____
12. Iti bersikulo 21 intultuloy ni Ruth nga impadamag iti katuganganna ti amin a napasamak iti nagbaetanda ken ni Boaz:
- Ania ti nangallukoyan ni Noemi ken ni Ruth nga aramidenna? _____
 - Kasano kabayag a nagtalinaed ni Ruth idiy taltalon? _____
 - Sadino ti nagnaedanna kadagitoy amin a tiempo? _____

PANURSURO: Iti Deuteronomio 25:5-6 ket ipaayannatayo iti sumagmamano a pannakaawat iti ladingit ni Noemi. Iti kababagas dagitoy a bersikulo ket ibagbagana a no matay ti lalaki ket mabati ti asawana nga awanan anak isu nga asawaen ti kabsatna a lalaki ti balona. Maaramid daytoy tapno masalimetmetan ti nagan ti natay a kabsat a lalaki manipud iti pannakalipat iti Israel. Ita kitaentayo ti kasasaad da Noemi ken Ruth. Ti asawa ni Noemi ken dagiti annakna a lalaki ket agpadpada a nataydan. Awanen ti nabatbati a mangituloy ti nagan iti familia ti asawana. Awanen ti mangasawa ken ni Ruth ta natay ngaruden ti kayongna. Idi nangipakita ni Boaz iti kinaimbag ken pabor ken ni Ruth, kinuna ni Noemi, “Saan isuna a nagsardeng a nangipakpakita iti kinaimbagna kadagiti sibibiag ken dagiti natay.”

Idi dakamaten ni Noemi ni Boaz a kas “mannubbot-a-kabaggianda,” ibagbagana nga ig-iggaman ni Boaz ti pagrebbenganna tapno mapagtalinaed a sibibiag ti nagan ti familia. Adda ken Boaz ti pagrebbengan a mangasawa ken ni Ruth iti babaen ti linteg dagiti Judio. Kastoy met ti paglintegan maipapan iti amin a sanikua ti natay nga asawa a lalaki. Iti Levitico 25:25-28 ibagbagana a no napanglaw ti tao ket kaspulan nga ilakona ti dadduma a sanikuana, ti kaasitgan a kabaggian ti gumatang wenno mangsubbot iti nailako. Isuna ti mannubbot-a-kabaggian. Kitaentayonto a nasayaat ti akem ken pagrebbengan ti mannubbot-a-kabaggian no madamdama iti daytoy a leksion.

Paset 4

PANANGIPAKAT: Iti Ruth 2 madlawtayo ti dua a nagpaiduma a kababalin, ti maysa a kababalin iti lalaki nga adda ken ni Boaz, ken ti sabali nga adda iti babai a ni Ruth. Tandaanan, daytoy ket

pakasariwaan ti ayat. Iti Ruth 4 ket naammoantayo nga inasawa ni Boaz ni Ruth. Ababa ti pakasariwaan ket makitatayo ti langenlangenda a madama a mabukbukelen iti daytoy maika-dua a kapitulo.

Kitaentayo nga umuna ni Boaz:

1. Basaen manen ti Ruth 2:8-9. Ania dagiti pammilin ni Boaz ken ni Ruth? _____

Maseknan ni Boaz maipapan iti talged ken pannakasalaknib ni Ruth. Lagipem dagiti pammilina.

2. Basaen manen ti Ruth 2:14-16. Ania dagiti inted ni Boaz a kaskasapulan a para ken ni Ruth. _____

Kasta met a maseknan ni Boaz nga adda iti makaanay a kasapulan ni Ruth. Saanna laeng a kayat nga adda iti makaanay a pagtaraon a kanenna ngem kayatna pay nga adu ti maurnongna para ken ni Noemi ken uray pay adda makaanay nga ilako.

3. Pinarsuana ti Dios ti lalaki nga addaan iti rikna nga agtarigagay a mangsalaknib ken mangpataud ti kasapulan para iti asawa ken familiana. Impakitana ni Boaz dagitoy a kababalin iti wagas iti pannakilangenlangenna ken ni Ruth. Kadawyanen ita a panawen a dagitoy a napipintas a kababalin ket agpadpada a nalappedan ken nailaksid. Iti Efeso ket binagbagaan ni San Pablo dagiti lalaki nga ayatenda dagiti assawada a kas iti panagayat ni Cristo iti iglesia ken intedna ti biagna para kenkuana. Ipaayan iti gundaway ken kitaen dagiti tiempo idi pinaliiwmo ti ayat ti lalaki iti asawana. Ania kadi ti inaramid wenno imbaga ti lalaki mangibagbaga ti tarigagayna a mangsalaknib ken mangpataud ti kasapulan ti asawana? _____

Ita kitaentayo ken ni Ruth:

1. Basaen ti Ruth 2:7, 10, 13, 23. Ania dagiti napaliiwmo a napintas a kababalin ni Ruth?
 - a. Bersikulo 7: _____
 - b. Bersikulo 10: _____
 - c. Bersikulo 13: _____
 - d. Bersikulo 23: _____
2. Iti 1 Pedro 3, al-allukoyen ni San Pedro dagiti babbai nga ipakitada ti akin-uneg a kinapintas a pulos a saan nga agkupas—ti kinapintas iti nanakman ken naulimek nga espiritu. Iti surat ni San Pablo ken ni Tito ket al-allukoyenna dagiti babbai a managraemda ken mangiladawan iti kinaimbag ken managyaman (Tito 3). Kasano a naiyanninaw dagitoy a napipintas a kababalin

iti biag ni Ruth? _____

3. Iti daytoy a kanito ikkam iti gundaway ken kitaem idi napaliiwmo ti ayat ti asawa a babai para iti asawana. Ania ngata ti inaramid wenno naibaga ti babai a mangipakpakaawat iti panagraemna iti asawana a kas iyanninaw ti espirituna ti kinanakman, kinaulimek, kinasingpet, ken kinamanagyaman iti asawana? _____

4. Kasano ngata ti ayat nga imparikna ni Boaz a maiturong ken ni Ruth, ken ni Ruth a maiturong ken ni Boaz a maiyanninaw ti ayat ti maysa iti sabali ken ti saan nga agkupas a nakin-uneg a kinapintas? _____

KARARAG: Agsardeng iti apagkanito ket kitaem a nalaing iti ladawan nga iyan-anninawmo kadagiti sabali a seksualidad, mabalin a kamkameng iti familia, asawa, kadua iti negosyo, wenno gagayyem. Dawatem iti Apo nga itedna kenka dagiti napintas a kababalin ti ayat a mangiyanninaw iti ayatna nga agpada kadagiti lallaki ken babbai. Pagyamanan Isuna gapu kadagiti pagdudumaan nga inkabilna iti nagbaetan kadagiti lallaki ken babbai ken dawatem a dagitoy a pagdudumaan ket maawatda koma a kas bendision. _____

MAIKADUA A LEKSION

BENDITO KOMA TI APO

RUTH 3-4—TI MANNUBBOT A KABAGIAN

PAKABUKLAN TI LEKSION 2

Pakabuklan

Pakauna

Leksion 2: Ruth 3-4

- Dagiti Pammilin ni Noemi
- Naimbag a Kababalin
- Dagiti Saksi
- Ti Bendission ti Dios iti Pangasawa ni Ruth
- Ti Bendission ti Maysa nga Apoko

PAKAUNA

Agtultuloy ti pakasaritaan ni Ruth. Nangted ni Noemi iti pammilin ken ni Ruth. Dagitoy a bilbilin ket kasla agparparang a saan a gagangay ngem maiyataday para iti kabibiaga no sadino nga agnanaed dagitoy a babbai. Bayat iti panagdengngegmo kadagiti balbalikas ni Noemi ken ni Ruth ket tandaanam no ania ti imbagana nga aramiden ni Ruth. Nagtulnog ni Ruth. Nakita ni Boaz isuna ket sinubadanna babaen iti panangbendisyonna kenkuana ken pinatalgedanna isuna babaen iti maysa a kari. Siputam ti karina kenkuana bayat nga agtultuloyka iti panangadalmo iti daytoy a leksion.

Ania ngata ti manglaplapped ken ni Boaz iti panangasawana ken ni Ruth? Apay a dimmawat iti agsaksi idi rugiana iti makisarita iti mannubbot? Ania ngata iti nagbanagan daytoy a panagsinnango? Ania a saritaan ti kasapulan a mapatalgedan iti sangoanan dagiti panglakayen?

Sibabaknang a benindisionanna ti Dios ti panagmaymaysa da Boaz ken Ruth. Ammo met ni Noemi a pinabaro ti Dios ti rag-o iti biagna. Sublianan a kitaen dagiti amin nga inibturanda ken ni Ruth bayat iti tiempo ti panagbiagda a dua. Ita addan dakkal a rasonna nga agyaman. Tandaanam a naimbag ti naited a nagan iti apokona nga inted dagiti gagayyemna ken dagiti balbalikas ti panagdayawda ken pamendisyon. Ania ti nagan ti ubing? Siasinonto ti anakna ken agbalin nga apokona? Innala ni Noemi ti pagrebbengan para iti baro nga apokona bayat iti panangsaklotna. Kasano ngata a ti panangisurona ket tubayen ken buklenna ti biagna? Siasino ngata ti mabalina maikabil dita “saklotmo?”

LEKSION 2

Paset 1

ARAMIDEN: Basaen ti Ruth 3. Agtultuloy ti pakasaritaan ti ayat da Boaz ken Ruth. Bayat iti panangbasbasam daytoy a kapitulo paliiwem:

- Dagiti pammilin ni Naomi ken ni Ruth
- Ti sungbat ni Boaz iti rinugian nga aramid ni Ruth
- Ti kinamanagparabur ni Boaz

PANAGSANAY:

1. Ania ti kayat nga aramiden ni Noemi para ken ni Ruth? _____
 2. Ania ti maadaltayo maipapan ti kapanpanunotan ii pagtaengan iti Ruth 1:9? _____
 3. Ania ngata ti “inana” nga ididiaya ti pagtaengan a biag a saan a maited ti maysa balo nga agtudtod iti katalalangan (Ruth 3:1)? _____

 4. Ania dagiti pammilin ni Noemi ken ni Ruth (bersikulo 3-4)? _____

- Situtulnog a simmurot ni Ruth iti bilin ni Noemi.
5. Kasano ken sadino ti nakakitaan ni Boaz ken Ruth (bersikulo 7-9)? _____
 6. Siasino ni Ruth a kas imbagana? Siasino ni Boaz kas imbagana (bersikulo 9)? _____
 7. Ania ti imbagani ni Boaz maipapan ken ni Ruth iti bersikulo 10? _____

 8. Ania ti inkari ni Boaz ken ni Ruth (bersikulo 11-13)? _____
 9. Ania ti imbilinna nga aramiden ni Ruth? _____
 10. Pimmanaw ni Ruth iti sakaananna sakbay a makariing dagiti dadduma ken mabigbigda isuna. Ania ti naudi nga impaaramid ni Boaz kenkuana (bersikulo 15)? _____
Naminsan pay nga impakita ni Boaz ti kinamanagparaburna iti panangipapaayna iti taraon para kada Noemi ken Ruth.
 11. Sigagagar ni Noemi a maammoan no ania ti napasamak ket sigagagar ni Ruth a nagipadamag. Ania ti maudi a pammilin ni Noemi iti bersikulo 18? _____
Impakaammo ni Ruth a siaannugot isuna a mapan iti pagtaengan ti mannubbot-a-kabaggian..

Impakitana ti panagtulnogna iti katuganganna ken ti panagraemna kadagiti linlinteg ti Dios a dinaydayaw ni Noemi. Ita amin a banag ket adda kadagiti im-maa ni Boaz. Ania ti imbaga ni Noemi maipapan ken ni Boaz?

“Ta ti lalaki _____.”

Paset 2

PANANGIPAKAT—Paset 1: Iti Ruth 3 adda kadatayo dagiti napipintas a kababalin a makatulong iti langenlangen ti lalaki ken ti babai iti. Ti umuna ket nadakamat iti Ruth 3:11.

1. Ania ti pakasarsaritaan ni Ruth kadagiti amin kakailian ni Boaz? Ania ti ammoda maipapan kenkuana? _____
2. Ti Libro Dagiti Proverbio ket sarsaritaenna ti babai a naimbag ti kababalinna. Ania ti maadaltayo maipapan iti daytoy a babai manpud kadagitoy a pakabasaan?
 - a. Ania ti pagdumaanda iti Proverbio 12:4? _____
 - b. Ania ti pagdumaanda iti Proverbio 14:1? _____
 - c. Kasano a naipatakder ti balay iti Proverbio 24:3-4? _____, _____, ken _____
 - d. Iti Proverbio 31:10-12—Ti maysa a lalaki nga addaan iti asawa a naimbag ti kababalinna ket awan iti _____
3. Adda kadi babai naisalsalumina a mapanunomo nga addaan iti naimbag a kababalin? Ania ti nangaramid kenkuana a makaay-ayo? _____
4. Ania dagiti sumagmamano a banbanag ibagbagana ken inaramidna a naimulana iti panunotmo a kas maysa a babai a naimbag ti kababalinna? _____
5. No maysaka a babai, ania dagiti kababalin ti babai nga addaan iti naimbag a kababalin ti bukuklem? Ania dagiti kababalin ti kayatmo a tuladen ti biagmo? _____

PANANGIPAKAT – Paset 2: Ti sabali a napintas a kababalin a nainayon iti langenlangenda ket nagtaud ken ni Boaz. Isu ti mannubbot-a-kabaggian. Iti bersikulo 11 ken 12 ket bigbigbigen ni Boaz ti pagrebbenganna nga adda kenkuana a kas maysa a kabaggian ken kasta met a bigbigenna ni Ruth a maysa a babai a naimbag ti kababalinna. Imbagana dayta kadagiti gagayyemna ken iti ili nga awan ti pakapilawan ti pakasarsaritaan a ni Ruth.

1. Ania ti baro a pakaammo ti inted ni Boaz ken ni Ruth iti bersikulo 12? _____
 Daytoy a lalaki ket masapul nga isu ti umuna a maikkan ti gundaway a mangsubbot kenkuana babaen iti panangaramidna amin ken aramidenna a napaypayso ti nagsasaritaan. No kayatna a subboten ni Ruth, ilisina manipud iti biag ti kinakurapay ken mailaksid a kas maysa a balo ken maysa a gangannaet, agbalin a naimbag dayta, ania ti inkari ni Boaz ken ni Ruth no ti umuna a mannubbot-a-kabagian ket saan a kayat nga aramiden daytoy a pagrebbengan? _____

2. Kas panangsalaknibna kenkuana, iti maminsan pay, ania ti impapilit ni Boaz iti bersikulo 13? _____

PANURSURO: Ti masakbayan para kadagiti balo a kas kada Ruth ken Noemi ket kaadduanna a kasasaad iti kinaawan namnama. Narigat ti biag. Mababay-an dagiti balo. Maipaayanda laeng iti bassit a pannakaaywan, ken matnagda iti kinapanglaw. Ti linteg dagiti Judeo ket mangted ti kasapulan para kadagiti balo ken tapno maitultuloy ti nagan ti natay nga asawa a lalaki babaen ti wagas a mannubbot-a-kabagian. Awanen ti sabali nga annak a lallaki ni Noemi ngarud awanen ti kayong ni Ruth a mangasawa kenkuana. Pinili ni Ruth ti panangtaripato ken ni Noemi ket pinanawanna ti nakaiyanakanna a daga tapno agserbi kenkuana. Numanpay maysa a gangannaet a naggapu iti pagilian a Moab, binendisionan ti Dios isuna iti kinapudnona ken ni Noemi.

Naragsakan ni Noemi a maammoanna a ni Boaz ti mannubbot-a-kabaggian. Inallukoyna ni Ruth nga ammoenna no awaten ni Boaz ti pagrebbengan nga agbalin a mannubbot-a-kabaggianna (Ruth 3:1-2). Daytoy a tao ti mangala ti pagrebbengan para iti kasilpo a familia a kayatna a saoen a ti kaasitgan a kabaggian ti agbalin a mannubbot-a-kabaggian. Saan a mapilit ti kaasitgan a kabagian a mangasawa iti balo. No saanna nga asawaen ti balo, ti sumaruno a kaasitgan a kabaggian ti pakaitedan dayta a gundaway. Iti kaugalian dagiti Judeo ti tawid ket maited iti annak a lalaki. No ti mannubbot-a-kabagian ket saanna nga asawaen ti balo, awan ti mabati iti balo.

Kadagiti Kristiano, ti mannubbot-a-kabaggian ket ni Jesus. Sinnubbotnatayo ken inaonnatayo manipud iti naespirituan a kinakurapay ken pannakatay babaen iti biag, pannakatay, ken panagungarna. Sinnubbotnatayo ken pinagbalinnatayo a bukod a kukua ti Dios. Nagatangtayo iti maysa pateg (1 Corinto 6:20). Kas Mannubbot-a-Kabaggiantayo ti panagsakrifisiona ti mangipatalged a nagbalintayo a kukua ti Dios. Dagiti bibiagtayo ket napnapno itan iti namnama ken rag-o, kappia, pannakapatalged, ken ti kinabaknang iti biag nga agnanayon a maaramat a kaduatayo Isuna nga awan inggana.

IKABESA: Isuratmo ti 1Pedro 1:18-19 ket ikabilmo dagitoy a bersikulo iti siled dagiti inkabesam.

Basaem a nasayaat. Isirmatam ti bagim, maysa ka man a lalaki wenno babai, a kas maysa a natnag iti kinaawan namnama, kinaawan maaramidan, ken kinakurapay. Ammoemm a sinnubbotkan babaen ken Jesus, ti Mannubbot-a-Kabaggiam. Isuna ti nangisalakan kenka manipud iti kawaw a biag babaen iti napateg a darana naited ken naibuyat para kenka para iti pannakapakawan dagiti amin nga inaramidmo dakes. Ti pannakaidaton ti biagna ti nangted kenka ti aglaplapanan a biag Kenkuana. Pagrag-oam ti Naimbag a Damag ta nasubbotkan! Iti likudan ti bassit a papelmo ket mangisuratka dagiti balbalikas ti panagdaydayaw ken panagyaman ta ni Jesu-Cristo ti Mannubbotmo!

Paset 3

PAKAUNA: Awan ti dinadael ni Boaz a tiempo. Dandanin ti panagsangoda ti asideg a mannubbot-a-kabaggian. Bayat iti panangbasbasam daytoy a kapitulo paliwem dagiti addang ken kababalin ni Boaz iti pannakisaritana iti daytoy a lalaki.

ARAMIDEN: Basaen ti Ruth 4:1-12 ken tandaanam dagiti sumaganad:

- Dagiti pamuspusan ni Boaz
- Sadino ti nakaaramidan daytoy a pasamak?
- Dagiti saksi iti sibubukel a narikut a saritaan

PANAGSANAY:

1. Sadino ngata ti nakapasamakan daytoy a paset ti estoria (bersikulo 1)? _____
Ti ruangan ti ili ti lugar a paguummongan dagiti lallaki ket pagsasaritaanda dagiti parikut iti dayta nga aldaw, ken ditoy pay nga aramidenda ti panagsasarita iti negosyo. Ditoy a paset ti pader ti siudad ti pagserkan ken rummuaran dagiti gangannaet ken bisbisita.
2. Ania ti nangawisan ni Boaz iti mannubbot-a-kabaggian? _____
3. Siasino dagiti inawis ni Boaz a makiraman kadakuada (bersikulo 2)? _____
4. Apay a pagatapam iti panangawisna kadakuada a makiramanda iti saritaan? _____
5. Ania ti kayat ni Boaz a marisut (bersikulo 3-4)? _____
6. Kasano nga imparang ni Boaz ti banag a pagsasaritaan? _____
7. Ania ti insungbat ti lalaki (bersikulo 4)? _____
8. Ania dagiti nayon pakaammo nga imbingay ni Boaz iti lalaki bersikulo 5? _____

9. Ania ti insungbat ti lalaki iti daytoy a kanito (bersikulo 6)? _____

Ti mannubbot-a-kabaggian ket saanna kayat a subboten ti daga.

10. Ikkannatayo ti pakalawlawagan ti bersikulo 7 no ania ti umadani a mapasamak iti bersikulo 8. Ania ti kasapulan para iti pannakasubbot ken pannakaiyalis tapno agbalin a naan-anay? _____

11. Ket kalpasanna, ania napasamak iti bersikulo 8? _____

12. Ibaganaa kadatayo iti bersikulo 9 no apay nga inurnos ni Boaz para kadagiti amin a panglakayen nga addada ken no apay a pinilina daytoy lugar nga adu ti tattao. Apay? _____

13. Ania ti nasaksianda iti bersikulo 9 ken 10? _____

Ti pannakisarita panangtagikua iti sanikua ken ti panangasawa ket naidumduma unay para ken ni Boaz ngem iti panangkita dagiti tattao kadagitoy a tiempo iti lumaud a kabaabalin. Ti panangkedked ti lalaki iti maidiaya ken simmaruno ti pananguksot ti maysa iti sapatosna sana itedna daytoy iti katulagna iti sangoanan dagiti saksi ti mangtimbre iti saritaan. Awan ti kasuratan a napirmaan. Awan dagiti nainkalintegang a papel a kasapulan a mapanotario-an.

14. Inawat ni Boaz ti sanikua ken maysa nga asawa iti sangoanan amin dagitoy a saksi. Kalpasanna dagiti naibaga a sasaksi ket intedda ken Boaz ti tallo a pamendission:

a. Maipapan ken ni Ruth _____

Tandaanan: Ti bendison para ken ni Ruth iti bersikulo 11 ket maysa a kararag iti panagsikog ni Ruth. Da Leah ken Rachel no malagipmo dagiti assawa ni ama Jacob. Awan rigrigat ni Leah a nagsikog, ngem ni Rachel, iti sabali a bangir, ket dakkel unay ti rigatna. Lupes isuna iti nabayag a tiempo sakbay nga inyanakna ni Jose. Natay isuna iti panangiyanakna iti maika-dua nga anakna a lalaki a ni Benjamin. Nupay kasta sangsangkamaysada a “nangbangon iti balay ti Israel (Jacob).”

b. Maipapan ken ni Boaz _____

Tandaanan: Daytoy a bersikulo itudtudona ti Efrata. Iti Ruth 1:2, naammoantayo a ni Noemi ket maysa nga Efraimita manipud iti ili ti Bethlehem iti daga ni Juda. Dagiti dadduma a pagkabasaan ket saanda a pinaglasin ti Efrata ken Bethlehem. Biroken iti mapa ti Bethlehem a mangipakita iti daga dagiti sangapulo-ket-dua a tribtribu.

c. Maipapan iti anak _____

Tandaanan: Ti bersikulo 12 ket nadakamatna da Juda, Tamar ken Perez. Ti pakasaritaan ket naibaga iti Genesis 38. Ni Juda ket maysa kadagiti sangapulo-ket-dua nga anak ni

Jacob. Nagsikog ni Tamar ket ni Perez maysa a singin a naisikog iti pannakinaigna ken ni Juda. Ti kaputotan ket naisurot ken ni Perez.

Paset 4

ARAMIDEN: Leppasem a basaen ti Ruth 4:13-22. Tandaanan ti pamendission ti Dios iti panagassawa da Boaz ken Ruth. Babaen kadakuada a nabendisionan met ni Naomi.

- Ti sungbat dagiti babbai a taga-Bethlehem
- Ti langenlangen ni Noemi iti ubing
- Dagiti tattao, no adda, iti mabigbigmo familia a nasurot ken ni Perez
- Ti pagrebbenga ni Ruth nga inakemna iti pakasaritaan ti Israel

PANAGSANAY:

1. Innala ni Boaz ni Ruth a kas asawana ket ni Ruth ininaw ken impasngayna ti ti maysa nga anak a lalaki. Kasanom nga iladawan ti sungbat dagiti babbai a gagayyem ni Noemi ken dagiti babai iti Bethlehem. _____
2. Ania ti immune a naibagada iti bersikulo 14? _____

3. Gapu ta innala ni Boaz ti pagrebbengan a kas mannubbot-a-kabaggian, ania ti kaipapananna daytoy para iti masakbayan da Noemi ken Ruth? _____

4. Saan laeng nga adda ti kasapulanda, kas iti taraon ken pagnaedan, ngem adda iti apoko ni Noemi! Babaen ken ni Boaz ania iti mapasamak iti nagan ti asawa ni Noemi? _____
5. Ania ti pamendesion nga inted dagiti babbai?
 - a. Iti maladaga (bersikulo 14b) _____
 - b. ken ni Noemi (bersikulo 15) _____
6. Ket, nakipagambakda ken ni Noemi iti parabur iti manugangna a naited kenkuana. (bersikulo 15) Ania ti imbagada maipapan ken ni Ruth? _____
7. Innala ni Noemi ti ubing, inpaiddana iti saklotna, ken inaywananna isuna. Saanyo kadi a makita ti “Naragsak a Lilang” a naisurat iti amin a rupana bayat iti panangipakitana kenkuana iti familiana ken gagayyem? Napunno manen ti saklotna. Addaan isuna iti apoko nga ayatenna. Ania ti nagan a naited iti ubing? _____
Iti ababa a panna ket naibaga kadaytoy no sinonto ti agbalin nga anakna _____

ken no sino ti agbalin nga apokona _____.
Ni Ruth ti nagbalin a lilang iti tumeng ni Ari David.

PAGPANPANUNOTAN:

- Awan maaramidan ti maysa no di kitaen no kasano a nagbalbaliw dagiti paspasamak ken ni Noemi. Iti umuna a kapitulo isuna ket napait ket impapilitna a Mara ti naganna. Ita iti kapitulo 4 nakita dagiti umili a a mas naparaburan isuna ngem iti addaan iti pito nga annak a lallaki! Subliam a kitaen dagiti sumagmamano a tattao ken pagpagteng a nangidanon kadagiti parabur iti biagna: _____

- Iti kapitulo 1 pinanawan ni Ruth ti nakaiyanakanna a daga ken amin a kinatalged a maipaay kenkuan tapno laeng aywananna ni katuganganna. Ti kinamatalekna ti nangidanun kenkuana iti baro a daga, baro a tattao, baro a kannawidan, ken baro a Dios. Pinadayawan ti Dios ti reggetna a mapan idia Bethlehem a kaduana ni Noemi uraay kaipapan daytoy ti kinapanglaw ken panagrigat. Subliam a kitaen dagiti tattao ken paspasamak a nangidanon kadagiti parabur iti biagna: _____

- Awan ti maaramidan ti maysa no di bigbigen ni Boaz a kas lalaki a nalinteg ti nakemna. Tinungpalna ti saona. Saan a nagbuteng isuna a nangala ti pagrebbengan a kas manubbot-a-kabaggian. Inkeddengna a saan a mabaybay-an nga awan manubbot da Noemi ken Ruth. Subliam a kitaen dagiti sumagmamano a banbanag nga inaramidna ken imbagana a nangbendission ti biag dagitoy a babbai: _____

Paset 5

PANANGIPAKAT:

- Dagiti agbibbiag a tattao iti daytoy nga estoria ket karitennatayo a mangkita iti panangisakittayo kadagiti dadduma, nangnangruna para kadagiti balo. Kadagiti dadduma a nasion iti amin a lubong ket ti gobierno ti mangpataud kadagiti programa a tumulong kadagiti agkasapulan. Awan ti maaramidan ti maysa no di saludsodenna: Dagiti kadi kasta a nabuangay a grupo ket kasapulan pay kadi no dagiti gagayyem ken kafamilia iti uneg ti kagimongan ket ipaypaysona nga aramiden ti pagrebbenganda a mangtaripato kadagiti nakurapay ken agkasapulan, dagiti balo ken ul-ulila, dagiti awanan pagtaengan ken mabisbisinan? Sadino ti pakasarakam iti bagim a tumultulong ken magtartaripato

kadagidiay nga agkasapulan? Siasinnoda dagiti kamkameng iti familia nga ibilangmo nga agkasapulan a mabalin irantam a pagserbiam a nangnangruna? Iti kuwadernom isuratmo dagiti sumagmamano a kapanpanunotam bayat iti panangut-utobmo kadagitoy a salsaludsod?

- Iti kapitulo 4 a mabasatayo pamendision dagiti saksi ken ni Boaz (bersikulo 11-12) ken ti pamendision dagiti babai ken ni Noemi (bersikulo 14-15). Ti pamendision dagiti saksi ket kasla maysa a pannakitinnulag wenno pamendission iti kallaysa, ken ti pamendision dagiti babai ket bendision iti pannakaiyanak iti baro a maladaga. Itultuloytayo dagiti kapada a kaugalian iti maysa a panamagpingki dagiti baso para iti baro a nagkallaysa ken ti panangipasa iti tabako kadagiti lallaki iti pannakaiyanak iti baro a maladaga. Kitaem iti apagkanito, no maikkanka iti gundaway a mangbendission ti nobio ken nobia iti maysa a boda. Ania ngata ti isaganam a pangbendision kadagiti agassawa ken maikkan dagiti dadduma a timmabuno iti gundaway a makiraman iti puspusoda iti dayta a pamendission? _____
- Kitaem ti sumaruno gundaway a mabalinam a kablaawan dagiti nagannak iti pannakaipasngay iti anakda,, ania ngata ti pamendissionmo kadakuada a kas nagannak ken para iti ubing bayat iti idadakkeln? _____

PANANGAMIRIS: Ti saklot ket lugar iti ayat ken pannakataripato. No naikabil ti ubing iti saklot ket dayta ti akinruar a pagilasinan a kukuam ti ubing. Ibagbagana iti Ruth 4:16 nga “innala ni Noemi ti ubing ken impaiddana iti saklotna ket nagbalin nga isuna ti agaywan kenkuana.” Kasano ti kapaypayso ti panangkitatayo ti saklot nga aramaten a kas lugar a pangiyebkasan ken pakariknaan ti ayat? Uray no maysaka nagannak wenno apong, ikit wenno uliteg, kasilpo a familia wenno nasinged a gayyem, sumapulka iti gundaway a mangipanka ti ubing iti saklotmo. Maysa a lugar no sadino a maibaga ken maibasa dagiti estoria. Ti saklot ket lugar a no sadino a nga maawat ti taraon ken pannakataripato, ken mananam, ti lugar a no sadino a mataraonan ti ubing kadagiti banbanag ti Dios, maisuro dagiti estoria ti Biblia, Dagiti bersikulo ti Biblia, ken dagiti kinapudno iti Biblia. Ti saklot ti lugar a no sadino a ti ubing ket maiyam-ammo isuna iti ayat ti Apo, no sadino a ti ubing ket matubngar ken masursuroan, saan a mailaksid wenno mabaybay-an. Kitaem dagiti laglagip nga adda kenka a nakatugaw iti saklot iti maysa a tao. Ania ti malagipmo? Ania dagiti rikna ken karirikna ti umay panunotmo? Dagiti kadi laglagipmo ken kaririknam ket naimbag? _____

Siasino ngata ti maysa a tao a kayatmo nga ipan iti saklotmo ket aywanam? Dagiti mata dagiti dadduma ket kankanayon nga umaw-awagda ti saklot ni ayat. Ania ngata dagiti estoria a kasapulan a maibaga? Ania ngata a kapadasan a kasapulan a mangegan? Ania ngata dagiti tignay a mangipakita iti pannaripato? _____

KARARAG: Apo Dios, Mannakabalin-amin nga Ama, gapu ken ni Jesus a nangiyasideg kaniak Kenka, iniggamannak ken impannak iti saklotmo. Pinagbalinnak nga anakmo, intedmo amin kaniak ti kalintegang ken pammalubos a kas maysa nga anakmo. Umayak Kenka ket kankanayon a pasangbayennak. Gapu iti daytoy, itedko amin Kenka ti panagyaman ken dayaw. Lukatam dagiti matak tapno makitak dagiti tattao nga adda iti aglawlawko isuda a makasapul iti saklotko, ti lugar a no sadino a ti ayat ken pannaripatom ket mabalin a maited ti, lugar a no sadino a maisursuro dagiti kinapudnom, ti lugar a no sadino a a mabalin nga umay dagiti sabsabali ken mangegan ida, maawat, ken mapatibkerda. Tulongannak nga umawat kadagiti dadduma nga addan iti silulukat nga ima a kas iti silulukat nga imam nga agtultuloy nga umaw-awat kaniak. _____

SALUDSOD: Ania ngata ti rason a ti Libro ni Ruth ket nainayon a Libro ti Daan a Tulag ti Biblia?

Pamalpalatpatan: Ruth 4:18-22

MAIKATLO A LEKSION

KET NALAGIP TI APO

ISUNA

1 SAMUEL 1-2—TI PANNAKAIYANAK NI SAMUEL

PAKABUKLAN ITI LEKSION 3

Pakabuklan

Pakauna

Leksion 3: 1 Samuel 1-2

- Ti Kapuonan ni Samuel
- Ti Kari ni Ana
- Ti Panagdalliasat Agturong iti Silo
- Naragsakan ni Ana iti Apo
- Dagiti Annak ni Eli
- Panagserbi iti Sangoanan ti Apo

PAKAUNA

Iti Leksion 3 ket maiyam-ammotayo iti dua a baro a tattao, ni Ana ken ni Samuel. Agpada a nasarakanda dagiti bagbagida kadagiti narigat a kasasaad, nupay kasta, agpada simmungbatda a situtulnog iti sao ti Apo. Ania ti kasasaad ni Ana? Apay a narigat unay? Ania dagiti mangringringgor ken dagiti naaramid a pammabasol a maibusor kenkuana?

Amin a banbanag ket agparparang nga awan namnamana ngem naibaga kadatayo a “Nalagip ti Apo isuna.” Saan a nalipatan ti Apo ni Ana ngem pinatganna ti kararag iti pusona. Impasngayna ti anak a lalaki a ni Samuel. Ammoem no ania ti inakari ni Ana ti Apo. Bassit laeng ti tiempna tapno tubayenna ti biag ti anakna ngem sinalimetmetanna ti karina. Ania ti insubadna iti Apo a nangsungbat iti dawatna? Mabalina a makigtotka iti sungbatna. Kitaem no ania ti mabalina nga isungbatmo?

Maadaltayo met ditoy a leksion iti maipapan kadagiti anak ni Eli. Naibaga kadatayo a dagitoy nga anak ket awan serserbida a lalaki. Apay a naibilangda nga awan serserbina? Kasano a nagbiaganda ti biagda a kas papadi ti Kangatoan Unay a Dios? Takkuatem dagiti kababalinda. Ammoem no ania ti naibaga kadatayo maipapan ken ni Samuel a kas agtutubo a dumakdakkal iti aglawlaw dagitoy a lalaki. Kitaem ti nagdumaan dagiti anak ni Eli ken ni Samuel. Adda iti babaen iti pannarabay ni Eli dagiti anakna. Dagiti kababalina ken katataona ket naiyanninaw babaen iti bibiag dagiti anakna.

LEKSION 3

Paset 1

PANURSURO: Ni Samuel ket maysa kadagiti naud-udi nga uk-ukom. Ti pakasaritaanna ket naisurat iti Umuna a Samuel. Ti umuna a kapitulo ket mangrugi kadagiti saan a gagangay a nagnagan ken luglugar. Mapanka iti mapa ti Bibliam a mangipakpakita ti daga a pagnanaedan dagiti nadumaduma a tribtribu. Babaen ti mapa, sapulem dagitoy a luglugar: 1) ti daga ti Efraim nga adda a mismo iti amianan ti daga ti Juda, Dan ken Benjamin; 2) ti katurturodan a paset ti Efraim isu a kangrunaanna nga akinlaud a paset ti Efraim; ken 3) ti Silo iti daya ken amianan ti Betel. Masarakan dagitoy kadagiti dadduma a nagan a kas Ramataim wenno Rama, ngem mabalin a ti mapam ket saanna nga innayon daytoy nga ili. Masarakan daytoy iti agarup 15-18 a milia iti mismo a bagatan ti Silo. No nasarakamon dagitoy a luglugar ammomon dagiti turturongem a luglugar.

Sumaruno, naited dagiti sumagmamano a nagnagan. Dagitoy a nagnagan ti kapuonan ni Samuel. Ti nagan ti amana ket Elcana. Naibaga kadatayo a nagtaud isuna iti _____ (Manipud iti daytoy a punto ti panagadaltayo ket daytoy nga ili ket maawagan a kas Rama) Ti naamaan a kapuonanna ket maysa a Sofim iti tribu ni Levi. Dagiti Sofim ket nagtaudda iti katurturodan ti Efraim

- Ti ama ni Elcana ket _____
- Ti apongna a lalaki ket _____
- Ti apongna ti tumeng a lalaki ket _____
- Ti apongna ti dapan a lalaki ket _____

Naibaga kadatayo a ni Elcana ket adda dua nga asawana: da _____ ken _____

Ania ti naibaga kadatayo maipapan iti tunggal maysa dagitoy assawana? _____

Ti pananglagip kadagitoy a nagnagan ket kasla saan unay a napateg kenka ken kaniak, nupay kasta, para kadagiti Israelita iti panangammo ti nagtaudan a familia ti maysa a tao ti mangted iti pakabigbigan dagiti tattao. Agnanaedtayo iti lubong nga agusar-usar iti nagan ti lugar pagnaedan ken il-ili, lugar iti internet a pakaalaan iti pannakaammo (websites) ken email addresses, ti Nailian a Seguridad (social security) wenno dagiti numero a pakabigbigan (account numbers). Daytoy a pakaammo ket ibagana kadagiti dadduma maipapan kadatayo ken no sadino ti pakasarakanda kadatayo. Ti pannakaammo iti kapuonan ti maysa a tao ket makatulong kadagiti Israelita a mangammo ti lugar ken maammoanda ti pakasarsaritaan ti maysa a tao iti uneg ti kagimongan a pagnanaedanda.

PANAGSANAY: Padasentayo ti sangkabassit a panagsanay iti panangaramat iti pakaammo manipud kadagiti bersikulo 1 ken 2. Iti daytoy a leksion ket maammoantayonto ti kababalin ni Samuel. Agtaud iti addan a naipakammo kadatayo kadagitoy dua a bersikulo ti addan nga ammotayo maipapan ken ni Samuel, uray idi sakbay a naipasngay? Isuna ket agbalin nga...

- a. Anak ni E _____
- b. Manipud iti ili ti E _____
- c. Agnaed isuna iti ili ti R _____
- d. Apoko ni J _____
- e. Apoko ti tumeng ni S _____

DAGITI ARAMIDEN: Basaen ti 1 Samuel 1:3-20. Makasarakka ditoy dagiti ad-adu pay a nagnagan a mabalin a saan a gagangay kenka. Saanka a lumiklik kadagitoy karkarna a nagnagan ken luglugar. Isuratmo ida ken itultuloymo ti agbasa. Adalentayonto ti maipapan kadakuada iti adaltayo. Dagiti banbanag a siputam bayat ti panangbasam:

- Ania ti ar-aramiden ni Elcana iti tunggal tawen?
- Ania a biag ti iladawan iti pagtaengan ni Elcana
- Ti kari ni Ana
- Ti pammabasol ken pamendission ni Eli
- Nagsikog ni Ana ket naaddaan iti anak lalaki

Paset 2

PANAGSANAY:

1. Ania ti panggep ni Elcana iti tinawen a panagbiahena manipud Rama a mapan idia y Silo? _____
Ti Silo ket isu ti sentro a pagdaydayawan ti Israel. Sadiay a masarakan ti tabernakulo ket tunggal tawen a maipaannurot nga agdaliasat dagiti lallaki nga Israelita nga agturong idia y Silo para iti panagdaydayaw ken panagidaton iti Apo.
2. Iti bersikulo 3 ket maiyam-ammo kadatayo ti tallo a baro a tattao. Ti ama ket ni _____. Dagiti dua nga annakna ket da _____ ken _____. Ni Eli ket agserserbi a kas Kangatoan a Padi iti tabernakulo ket dagiti dua nga annakna ti agserserbi a kas papadi iti Apo.
3. Ania ti mammoantayo maipapan ken ni Fenina (bersikulo 4)? _____

4. Ania ti maammoantayo maipapan ken ni Ana iti bersikulo 5? _____
5. Ania ti maammoantayo maipapan ti langenlangen iti nagbaetan da Ana ken Fenina iti bersikulo 6? _____

6. Ania ti inaramid ni Ana iti kankanayon a panangrurrurod ni Fenina kenkuana? _____
7. Ania ti sungbat ni Elcana ken ni Ana? Ania dagiti tallo nga “apay” a saludsod a dinamagna (bersikulo 8)?
- Apay _____?
 - Apay _____?
 - Apay _____?
8. Kamaudiananna, ania ti dinamagna? _____
Mabalin a lagipem manipud iti adaltayo dagiti dadduma a babbai kas koma ti asawa ni Abraham a ni Sara, ken ti asawa ni Jacob a ni Rachel a ti lupes a babai ti mangiyeg iti pannakaibabain iti asawana. Saan a isuna a maawat iti kagimongan ket no pilien ti asawana nga isina isuna ket mabalinna nga aramiden.
9. Adda ni Ana idia y Silo. Nalpasen ti pannangan. Adda isuna iti tabernakulo a dita ti pagtugtugawan ni Eli a padi. Adda iti nakaro a pannakariribok tii kaunggan a rikanana. Agsangangit isuna agingga iti punto a saan makapangpangan. Agkarkarag isuna iti Apo. Ania ti sapatana nga imbagana iti bersikulo 11? _____
- “No kitaem koma _____
 - “ket saanmo _____
 - “ket ti aramidekto _____
 - “ken awan _____
10. Saan a kayat ni Ana a malipatan ti Apo isuna. Kayatna a malaglagip isuna. Kayatna ti sagut nga anak a lalaki. Kalpasanna, nangaramid iti maysa a kari isublina iti Apo ket agbalin a maysa a Nazareo iti amin nga al-aldaw ti biagna. Lagipem ti maysa nga ukom a Nazareo? Kitaen ti Uk-ukom 13:7, 24. _____

11. Subliam a kitaen: Ania ti kayat a saoen a ti anakna a lalaki ket agbalinto a Nazareo? Kitaen iti Numero 6:2 _____

12. Ania ti napaliw ni Eli ken ania ti pagarupenna (bersikulo 12-14)? _____

13. Nakaro iti saan a pannakawat ken ni Ana. Ania imbagana a panangikalinteganna iti bagbagina iti bersikulo 15 ken 16? _____

14. Inted ni Eli ti pamendision ti Apo iti kappia kenkuana ken pamendision a patgan koma ti Dios ti amin a dinawatna. Ania ti nakakadkadlaw a panagbalbaliw iti napasamak (bersikulo 18)?

15. Iti bersikulo 19 ken 20 ti nangted iti rason nga agragrag-o dagiti puspusotayo. Nagsikog ni Ana. Ania ti nagan ti ubing? _____ Ania ti kayat a saoen ti naganna? _____

Paset 3

PAKAUNA: Tinartarigagayan ni Ana ti maaddaan iti anak. Kamaudiananna nagsikog ken impasngaynan ti anak a lalaki ket pinanagananna iti Samuel. Masirmatam ti rag-ona! Napukawen ti pakaibabainanna. Saanen a lupes isuna. Iti 1Samuel 1:19 ibagbagana a nalagip ti Apo isuna. Nalipatan kadi ti Dios ni Ana? Ti balikas a “linagip” iti daytoy a paset kayatna a saoen a nagtignay ti Dios. Nagtignay ti Apo iti kararagna a maddaan iti anak a lalaki. Kas maysa a tao saantayo a maawatan no apay a ti Apo ket agtignay iti kararag ti sumagmamano ken kasla saan nga agtignay iti kararag dagiti dadduma. Nagtignay ti Dios, nupay kasta, ngem mabalina a saan gapu nga iti kayattayo a wagas wenno tiempo. Ti ammotayo ket nalagip ti Dios ni Ana.

Kalpasan iti nabayag a pagur-uray ken panangib-ibtor ti kankanayon a panangum-umsi ni Fenina, nabalinanen ni Ana ti agrambak. Ngem nalagip met latta ni Ana ti karina nga isublina iti Apo ti anakna iti amin nga al-aldaw ti panagbiagna.

ARAMIDEN: Basaen ti Samuel 1: 21 - 28.

- Sirmataem no kasano nga insagana ni Ana ni Samuel para iti biagna a naitalek iti Apo.
- Sirmataem dagiti karirikna ni Ana kabayatan iti panangibatina iti ubing sa nagawid.
- Ania dagiti pammakada a balikas ni Ana ken ni Eli?
-

PANAGSANAY:

1. Dimtengen ti aldaw para iti tinawen a panagidaton ni Elcana idia'y Silo. Napan amin a kameng ti familia, amin malaksid ken Ana ken Samuel. Pinili ni Ana ti agbati. Ania ti imbagana ken ni

Elcana? _____

2. Ania ti insungbat ni Elcana iti bersikulo 23? _____

Iti kababagas ti kinunana kenkuana nga aramidenna no ania ti mapanunotna a kasayaatan ken dinawatna a ti pagayatan ti Apo matungpal.

PAGPANANUNOTAN:

- Ngarud, nagbati ni Ana ken ti anakna a lalaki. Awan ti maaramidan ti maysa no di agngatangata no ania dagiti kapanpanunotan iti agtartaray iti panunot ni Ana kabayatan iti panangtagtagibi ken iti panangpusotna ken ni Samuel. Masapul nga aglabas ti panawen. Panunotem dagiti napapateg a laglagip a kayatna a kankanayon a salimetmetan iti pusona—dagiti laglagipna kadagiti katawa ken lulua, ti panagdakkel ti bagina, ti pagsursurona nga agkarayam, magna ken tumaray, dagiti immuna a balbalikasna, ken dagiti nakakatkatawa nga maibagana. Ania dagiti pamuspusan iti panangpadasmo a mangiggem kadagiti laglagip iti naisangsangayan a tiempo iti biagmo, tiempo a pulos a saanmo a kayat a malipatan? _____
Awan kabaelanna ni Ana a mangala iti ladawan ken idulinna iti CD wenno mangaramid iti libro a pangipigketanna tapno ipakitana iti familia ken gagayyemna. Dagiti laglagipna ket masalimetmetanna laeng iti puso ken panunotna.

PANAGSANAY:

1. Kamaudiananna dimtengen ti oras. Napusoten isuna ket orasnan para iti tinawen pannagnada a mapan idiyay Silo para iti panagidaton ken agdaydayaw. Karaman ken ni Samuel, ania pay dagiti dadduma a banbanag nga intugotna?

Naipan dagitoy idiyay tabernakulo para iti sakrifisio a maidaton iti Dios. Dandanin matungpal ti kari ni Ana.

2. Saantayo nga ammo no mano ti tawen ni Samuel ngem kadawyan idi a ti tawen ti ubing a mapusot ket 3 a tawen. Ti bersikulo 24 ipasimudaagna nga isuna ket ubing pay unay. Awan duadua, a naragragsakanka kadagiti kanito a kaduam ti ubing nga agtawen iti tallo wenno uppat. Iladawam man ti biag ti maysa nga ubing nga adda iti kastoy nga edad: _____

Kitaem dagiti nagannak a mangpal-paliw iti anakda a 3 wenno 4 ti tawenna. Iladawam ti ragsak a maalada iti anakda: _____

3. Pinartida ti baka ken impanda ti ubing iti Kangatoan a Padi a ni Eli. Ania ti imbaga ni Ana kenkuana? _____

Inkari ni Ana nga itedna ni Samuel iti Apo ket daytoy ti kanito nga isublina no ania ti intedNa kenkuana. Iti bersikulo 28 kunana, “Ket dinaydayawna ti Apo sadiay.” Kalpasanna, da Ana, Elcana ken amin kamkameng ti familia ket nagsublida idia Ramah ngem nabati ni Samuel idia Tabernakulo tapno agserbi iti sangoanan ti Apo iti nga al-aldaw iti panagbiagna.

Paset 4

IKABESA: Nagrigat a panunoten ti pannagnada nga agsubli idia Rama nga awan ni bassit a Samuel. Ania ngata ti agtartaray iti panunot dagitoy a nagannak? Makaalatayo iti pamalpalatpatan manipud iti kararag ni Ana iti 1 Samuel 2. Ikkam iti bassit a tiempo ket basaem ti umuna a bersikulo. Kinuna ni Ana, “Toy _____ iti _____”
Saan a marikna ti maysa a ti espirituna ket saan a naragsak bayat ti panagawidda. Ti pannakaisina manipud iti maysa nga ay-ayaten ti makagapu iti panagladingit. Ngem bayat iti panangibatina ken ni Samuel idia Tabernakulo, impakita ni Ana ti kababalinna a nairamot iti pannakaammo ken panagtalek iti mapagtalkan nga Apona. “Toy pusok agragrag-o iti Apo.”

Ti Habakuk ket ababa a libro iti asideg ti pagpatinggaan ti Daan a Tulag. Iti Habakuk 3:17-18 ket sarsaritaenna maipapan kadagiti tiempo a mabalin nga awan kadatayo dagiti amin a kayattayo ngem nupay kasta napnotayo iti rag-o. Ti panagrag-o ket saan a makita iti akinruar a paspasamak. Ngem ketdi ti rag-o ket kasasaad ti puso gapu iti naipasdek a langenlangen iti Apo. No ammotayo ti Apo ken agbibigatayo iti pannakilangenlangen Kenkuana, saanna a kayat a saoen a naragsaktayo a kankanayon maipapan kadagiti paspasamak ken kasasaad iti aglawlawtayo. Kayatna a saoen, ngarud, a ti saan a mailadawan a rag-o ket agayus nga agtaud iti panangammo ken Jesus, ti Maysa nga isu ti Amin-amintayo.

Ipaayam iti tiempo a mangisurat kadagitoy dua a bersikulo iti bassit a papel ket ikabesam ida. Dagiti bersikulo sarsaritaenda ti maipapan kadagiti kayo nga igos, ubas, apit nga olibo, dagiti karnero ken baka. Kitaem ti biagmo. Ti bukodmo a pakaseknan ket mabalin a saan a maipapan kadagiti kayo nga igos, mabalin a maseknanka iti panangbirokmo iti Kristiano nga asawa. Mabalin a ti pakaseknan ket saan a maipapan iti ubas ngem mabalin a ti pannakabirokmo iti pagtrabahoan wenno maamoam a napintas ti salun-atmo. Manen, mabalin a saanmo a pakaseknan iti maipapan kadagiti baka ngem ti pakaseknan ket

mabalin a panagsikog ken iti panangiyanak iti maysa a maladaga. Ania kadi dagiti pakaseknam iti biagmo? Mabalnam kadi nga ibaga nga iti laksid amin dagitoy a kayat, kasapulan, ken pakaseknan nga “uray no kasta agrag-oak iti Apo, agrag-oak iti Dios a mangisalakanko.” Dagiti kapanpanunotam: _____

KARARAG: Agrag-o toy pusok Kenka, O Apo. Sika ti rag-o iti biagko. Sika ti nangted rag-o kaniak iti baet dagiti paspasamak ken kasasaad a nanglawlaw kaniak. Agladingitak ti pannakapukaw iti maysa ay-ayaten iti biag ngem toy pusok agragrag-o Kenka. Makirupakak iti ladingit ti agbiag nga awan asawana ngem toy pusok agragrag-o Kenka. Makapagtuloyak iti karerak nga awan ti makitak a sungbat ti parikut ngem toy pusok agragrag-o Kenka. Toy rag-ok ket pudno gapu iti nagdakkelan nga ayatMo kaniak. Iti laksid iti kinasiasinok wenno no ania ti aramidek wenno inaramidko inayat ken inaklonnak. Ti langenlangentayo ket nairamot naifundasion iti Anakmo, ni Jesu-Cristo, a Mannubbotko. Agyamanak! Kas ken ni Ana agkararagak a napnoan tured ket dawatek Kenka a talliwennak ken lagipennak. Dawatek Kenka a dinak lipatan. Daytoy nga aldaw dawatek Kenka a lagipennak a maigapu

Paset 5

PAKAUNA: Daytoy a leksion ket pagdinniligenna kadagiti annak ni Eli, ti Kangatoan Padi, ken ni Samuel, ti anak ni Ana ken Elcana. Ti ugali dagitoy dua nga agkabsat ken ni Samuel ket iparangarangna ti kababagas ti kababalinda. Nupay ditayo ammo no mano ti tawen ni Samuel idi naibati idiy Tabernakulo, ti ammotayo ket ubing pay unay isuna idi. Uray no saan a mismo a dagiti nagannakna ti nangisuro kenkuana naammoantayo maipapan iti panagdakkal daytoy nga ubing a kas anak iti Dios.

ARAMIDEN: Basaen ti 1 Samuel 2: 12-21. Tandaanan dagiti sumaganad:

- Ti nakairuaman nga aramid dagiti annak ni Eli maipapan ti maidaton a karne
- Ti trabaho ni Samuel kas maysa nga agtutubo iti uneg ti templo
- Ti pamendision ni Eli kada Ana ken Elcana
- Ti panagdakkal ken panagtaeng ni Samuel

PANAGSANAY: Kitaentayo dagiti kinapudno ti estoria...

1. Ania ti umuna a maammoantayo maipapan kadagiti annak ni Eli (bersikulo 12)? _____
 _____ ken _____
2. Iti bersikulo 13 ken 14 naibaga kadatayo dagiti nakairuaman nga aramid ken wagas dagiti papadi no ti maysa nga Israelita ket umay iti Tabernakulo idiyay Silo nga agidaton iti sakrifisio par iti Apo:
 - a. Kasano a maisagana ti karne? _____
 - b. Ania ti aramiden ti adipen ti padi? _____
 - c. Siasino ti umawat kadagiti karne a maadaw manipud ti banga? _____

PANURSURO: Sakbay a maawatantayo ti kinapeggad iti nakairuaman nga aramid dagiti annak ni Eli, maspul a maawatantayo no ania ti panggep ti Dios dagiti sakrifisio nga aramiden ti padi iti biang dagiti tattao. Ti bronse a tallo-ti-tudokna a tinidor wenno ramit a para karne a maaw-awagan iti kawit ti lasag.. Iti Levitico 3:3-5 naammoantayo a ti taba ti naidaton a karne ket isu ti kasayaatan a karne ken mapuoranto iti rabaw ti karne ti sakrifisio a maaramid iti rabaw ti mapupuoran a kayo iti rabaw ti altar. Ti bersikulo 5 ibagbagana a daytoy ket “maysa _____ a daton nga addaan iti makaay-ayo _____ iti Apo.” Iti 1 Samuel 2:15 ken dagiti sumarsaruno ket naibaga kadatayo a ti adipen ti padi ket mapan iti tao a mangipapaay iti daton ket _____. Ti adipen ket saanna nga awaten _____. Ti kayatna laeng ket _____.

Dagiti dua nga annak ni Eli, da Ofni ken Finees ket isuda dua kadagiti papadi idi agserserbi ti amada a kas Kangatoan a Padi. Da Ofni ken ni Finees ket ibaonda ti adipen tapno dawatenna ti sadiwa a karne tapno alaenda dagiti kapipintasan a paset ti karne, dagiti lomo ken dagiti lasag, a pangtuno. Ti sadiwa a karne adda pay laeng ti tabana ken dagiti taba ket isu ti kayatda a para iti bagbagida. Dagiti taba segun iti Linteg ket naibilin nga isu ti daton a mapuoran nga isunto ti nangbanglo nga ayamuom a makaay-ayo iti Apo (Levitico 3:3-5).

PANAGSANAY:

1. Da Ofni ken Finees saanda laeng nga imbaon ti adipen iti tao nga agidatdaton a mangala ti sadiwa ngem ania ti imparitda nga aramiden ti tao? _____
2. Siiinget a nagbilin isuna nga iyawat a dagus ti tao nga agidatdaton ti karne wenno (bersikulo 16) _____
3. Ania ti kunana iti bersikulo 17 maipapan iti basolda? _____
4. Ania ti nangpadagsen iti basolda iti mata ti Apo? _____

5. Ti kinaawan panagraem ket maipakita iti Dios dagiti makaammo ti Saona ken ti Pagayatanna ngem pilienda nga aramiden ti bukodda a banbanag, pilienda ti agturong iti bukodda a dalan. Kitaem dagiti sumarsaruno a bersikulo ken birokem dagiti sabali a balbalikas a mangiladawan ti kinaawan panagraem.

Bersikulo	Dagiti balikas wenno grupo dagiti balikas a mangited iti pakailawagan ti kinaawan panagraem
1 Samuel 2:29	
Exodo 23:21	
Numero 14:11	
Numero 15:31	
Jeremias 7:21-26	
Malakias 1:2	

6. Iti 1 Samuel 2:22 ket sabali pay nga aramid dagitoy nga annak ni Eli a mangipakita ti kinaawan panagraemda iti Dios. Ania dagiti naibaga kadatayo? _____
7. Iti bersikulo 18 ket nairugi ti dakkell ngem ababa a balikas a “ngem.” Ngem kalpasanna ket adda ni Samuel. Ania ti ibagbagana daytoy kadatayo nga ar-aramidenna? _____
8. Iti daytoy a bersikulo ania ti naipakaammo kadatayo nga arruaten ti ubing a lalaki? _____
 Ti efod ket nailadawan iti Exodo 28:6-14. Daytoy ti bado nga ikawwes dagiti papadi. Ti kinapudnona nga agkawkawes isuna iti linen nga efod ket ipaspasimudaagna nga agsansanay para iti kinapadi. Dagitoy lugar iti internet a pakaalaan iti pannakaammo ket mabalina a makatulong ken mangted dagiti ladawan ti efod: <http://www.domini.org/tabern/highprst.htm> ken <http://www.keyway.ca/jpg/priest.jpg>
9. Ania ti it-ited ni inangna kenkuana iti tunggal tawen? _____
 Ania ketdin a naisangsangayan a kagay dayta? Tunggal tawen nga idakdakkell Ana ti aramidenna a kagay a kas iti idadakkell ti anakna nga agtaeng. Tunggal tawen a segseggaan da Ana ken Elcana a makitada isuna.
10. Ania a pamendision ti inted ni Eli kadagitoy a nagannak (bersikulo 20)? _____

 Nagtignay ti Apo a sipaparabur ken ni Ana. Nagsikog ken nangiyanak isuna iti _____
 nga annak a lalaki ken _____ nga annak a babbai.

11. Ania ti naibaga kadatayo maipapan ken ni Samuel iti bersikulo 21? _____

Paset 6

PAGPANPANUNOTAN: Ipaayam iti sumagmamano a tiempo ken pagdinniligem ti kabibiag dagitoy tallo nga agtutubo a lalaki.

1. Da Ofni ken Finees ket adda iti naan-anay a sabali a naipakaugalianda no idilig ken ni Samuel. Ania ti nakaiturongan ti biagda segun iti 1 Samuel 2:15-17? _____

Iti laksid dagiti pagannurotan nga impasdek ti Dios para iti kinapadi, dagitoy nga agkabsat ket dumawdawatda ken mangus-usarda. Agalada manipud kadagiti tattao. Agalada manipud iti tao nga nagidaton. Agalada manipud kadagiti daton. Agalada manipud iti Dios a mismo. Ken pilienda nga usaren amin nga innalada para iti managimbubukodan a ragragsak ken magun-odanda. Agtigtignayda a sipapalanguad a maiturong iti Dios.

2. Ti naipakaugalian ken ni Samuel ket naisabsabali kas makitatayo kadagiti bersikulo 18-21. Kadagitoy a bersikulo naammoantayo a ni Samuel ket naited iti Apo, agserserbi iti sangoanan ti Apo ken dimmakel iti imatang ti Apo. Ti naipakaugalian ken ni Samuel ket ti Apoiti Dios. Imbilangna ti biagna a saanna a kukua ngem kas maysa a biag a naited iti Apo a para Kenkuana nga usarena para iti pakaragsakanNa ken iti panggepNa. (Tandaanan: Laglagipen, isuna ket maysa a Nazareo, maysa a nailasin para iti nasantoan a pangaramatan ti Dios). Ket, inusar ni Samuel ti naganus a biagna nga agser-serbi iti sangoanan Apo idiy Tabernakulo. Ammona a ti trabaho ti biagna ket naaramid a kas panagserbi, panagserbi a kangrunaanna a naaramid a para iti Apo. Nagbiaganna ti maysa a biag iti sangoanan ti Dios. Ammona no sino isuna ken no siasino ti daydayawenna ken padpadayawanna. Naragsakan ti Apo kenkuana ket binendissionanna ni Samuel babaen iti kaaddana iti amin nga al-aldaw ti panagbiagna. Ania ngata ti ibagbaga iti bersikulo 26 maipapan iti daytoy nga agtutubo a lalaki? _____

PANANGIPAKAT: Alaem daytoy a gundaway a mangkita ti bukodmo a biag. Kitaem ti biagmo a bayat ti panangkitatayo iti biag ni Samuel?

1. Naited isuna iti Apo. Mamatika kadi a ti biagmo ket naiyalisen iti panagtagikua iti Dios? Para kadagiti dadduma daytoy ket napasamak idi tiempo ti pannakabuniagda. Ti Buniag ket idi a ti maysa a tao ket inawatna ti pammakawan ti basol ket naawaten a kameng ti familia ti Dios. Amin dagitoy ket napasamak gapu ta ni Jesus ket immay a kas Maingeltayo, inabakna ti basol ken ti diablo, ket pinasantonatayo ken pinalintegnatayo iti sangoanan ti Ama. Naawat ti maysa a tao iti naayat nga ima ti Dios kas iti panakabuniag ti tao iti Nagan iti Ama ken iti Anak ken iti Espiritu

Santo. Tunggal maysa garud ket naited iti Apo! Iti buniag a tinagikua ti Dios dagiti bibiagtayo ken inpaduyakyakna a kukuanatayo! Tinagikua kadi ti Dios ti biagmo? Sapay koma ta ti Espirituna ti mangtulong kenka tapno agtalekka Kenkuana into no ibagana kenka: “_____ (ti naganmo) _____ sinubbotkan, inawaganka iti naganmo; kukuaka” (Isaias43:2). Dagiti kapanpanunotam _____

2. Nagserbi ni Samuel iti sangoanan ti Apo. Naibaga daytoyen kadatayo iti 1 Samuel 2:11. Ti biagna ket adda iti kaipapanan ken panggep ti biagna agsipud ta ammona ti Maysa nga isu ti pagserserbianna. Malpas ti trabaho iti imatang ti maysa nga agbuybuya. Iti laksid dagiti aramididen dagiti annak ni Eli, ti trabaho ni Samuel ket mailleppas a para laeng iti Apo a mismo.
3. Adu dagiti gundaway a ditay takuaten ti kaipapanan ken panggep bayat a pagbibiantayo iti innaldaw ti biagtayo. Kitkitaentayo dagiti bibiagtayo a kas awan iti pategna ken awan serserbina. Mabalin kadi a kayatentayo a nangatngatotayo iti mata dagiti dadduma imbes a mangkitatayo dagiti pamuspusan a mabalinantayo a maaramattayo iti pannakaingato dagiti dadduma? Mabalin kadi a tarigagayantayo iti paserbian imbes a datayo ti agserbi? Pakaragsakan ni Samuel iti agserbi, iti agserbi iti sangoanan ti Apo uray no mabalin a bassit iti makaammo ken basbassit pay ti mangbigbig iti panagtrabahona.
 - a. Kasano a kitaem ti panagserbim, ti trabahom, ti aramidmo? _____
 - b. Kasano ti ngata a ti biagmo ket mapno iti gagar ken ragsak iti pannakabigbigmo a ti panagserbim kadagiti sabali ket uray sika, ket agserserbi iti sangoanan ti Apo? _____

4. Da Ofni ken Finees ket saanda nga inkankano ti Apo. Saanda a binigbig ti kaaddaNa iti biagda ken saanda a nagbiag amaiyannurot iti daytoy. Iti sabali a bangir, ni Samuel ket am-ammona ti Apo ken naragsakan iti biag a napagbiagan iti kaaddaNa. Nagbiag isuna iti langenlangen iti Apo nga ammona a saanNa a pulos panawan wenno baybay-an isuna. Iti ania a (pas)paset iti biagmo a makasarakka iti kasta kinatalged a liwliwa? _____

5. Inted ti Apo ti ayatna ken ni Samuel. Saan a ginun-odan ni Samuel ti parabur ti Dios. Tinagikua ti Dios ni Samuel a kas kukuana. Ti saan a pakaikarian nga ayat ti Dios, ti paraburna, ket naited kenkuana. Daytoy met laeng a saan a pakaikarian nga ayat ti intedna kenka ken kaniak. Ti ayat ti Dios kadatayo ket saantayo a mateggedan wenno pakaikarian ngem ketdi banag nga intedNa.

KARARAG: Ita nga aldaw, Apo, iti panangkitak ti biagko, kayatka a pagyamanan gapu...

1. _____

2. _____
ken

3. _____

Kayatko ti makisarita Kenka maipapan kadagiti tattao iti biagko a napapateg kaniak .

1. _____

2. _____
ken

3. _____

Apo Jesus, tulongannak tapno kitaek ti biagko a kas biag a napagbiagan iti panagserbi Kenka. Bayat iti panangkitkitak kadagiti amin nga inaramidmo kaniak ket sapay koma ta agbiagak nga addaan iti nalawag a pannaakaammo nga addaak nga agbibiang iti imatangmo. _____

_____.

MAIKA-UPPAT A LEKSION

ADTOYAK; AGSAOKA, APO!

1 SAMUEL 3—6-TI MENSAHE TI DIOS

PANANGWANAWAN ITI LEKSION 4

Panangwanawan

Pakauna

Leksion 4: 1 Samuel 3—6

- Umawag ti Dios ken Samuel
- Pagpanpanunotan iti Kinapudno iti Pakasaritaan
- Abaken dagiti Filisteo ti Israel
- Ti Lakasa ti Tulag ken ti Panagdaliasatna
- Maisubli iti Israel ti Lakasa ti Tulag

PAKAUNA

Kas maysa nga agtutubo nagnaed ni Samuel idia y templo. Daytoy sumaruno a pakasaritaan ket napasamak iti maysa a rabii idi a nakaidda ni Samuel iti pagiddaanna. Immawag ti Apo ken Samuel. Paliwen ti sungbatna. Siasino ti ammona nga umaw-awag kenkuana? Adda iti mensahe ti Dios para ken Samuel. Ti mensahe ket mensahe a saanna a pagreggetan nga ibingay nangnangruna ken ni Eli. Ania iti mapaspasamak ken apay a saan a makaay-ayo iti Apo,

Dagiti pagteng a mapasamak kadagiti umay a tawtawen a mangipasdek ken Samuel a kas profeta iti Apo (1 Samuel 3:20). Adalem dagitoy sumagmamano a pakasaritaan kadagiti sumarsaruno a kapitulo ti Umuna a Samuel. Takuaten no ania iti mapaspasamak kadagiti Israelita, iti Lakasa ti Tulag, ken kadagiti nabibileg a kabusor a nakidangadang iti Israel. Ammoen no kasano a natay ni Eli ken no ania ti napasamak kadagiti dua nga annakna.

Nagtalinaed a napudno ni Samuel iti Apo ngem ti Lakasa ti Tulag ket awanen iti panangaywan iti Israel. Ania ti napasamak? Sadino ti ayannan? Ania a pannakariribuk ti pinataod daytoy kadagiti kabusorda. Ania ngata ti pannusa? Kasano a napasubli ti Israel ti Lakasa iti ikub dagiti beddengda. Naalada kadi met laeng?

Ti Israel ket nagtallikudanda ti Dios ti Israel. Isuda dagitoy dagiti tattao nga inay-ayatna unay. Isuda dagitoy dagiti tattao iti katulaganna a nangikarianna nga Isuna ti Diosda ken isuda dagiti tattao. Daytoy a kari ket naaramid ken ni Abraham, Isaac, ken Jacob iti adun a siglo iti napalabas. Daytoy ti Dios a nangiruar kadakuada manipud iti daga ti pannakaadipen ket impanna ida iti Naikari a Daga, ti daga a pagay-ayusan iti gatas ken diro. Ania ti madi a napasamak?

LEKSION 4

Paset 1

PAKAUNA: Ammotayo a ti kinagulib ket nagwaras iti kinapadi. Da Finees ken Ofni ken ti amada nga Eli isuda amin ket papadi ti Apo. Iti 1 Samuel 2 ket naammoantayo a dagiti dua nga annak ket trinatoda ti daton iti Apo iti nakababain a wagas. Ammo pay ni Eli a kakaiddaen dagiti annakna dagiti babbai nga agsersebi iti Serkan nga umuneg iti Tabernakulo. Ngem saan nga inkankano da Ofni ken Finees ti panangtubngar kadakuada ti amada (1 Samuel 2:25).

Iti saan a nabayag iti kapitulo 2 naibaga kadatayo nga uray ni Eli ket imbabainna ti sakrifício ken daton ti Apo. Nadamag ken Eli ti saludsod iti 1 Samuel 2:29, “Apay nga... dinaydayawmo a nangnangruna ngem ti Siak babaen iti panangpalukmegmo ta bagbagim kadagiti nailasina paspaset iti tunggal daton dagiti tattaok nga Israel?” Nakipagpaset ni Eli iti basbasol dagiti annakna. Kasta met a trinatona iti nakababain a wagas ti daton iti Apo babaen iti pannanganna kadagiti nailasin a paspaset ket pinagragsakanna ti taba ti karne. Ania ti ibagbagana kadatayo ti Levitico 3:16—17? _____

ARAMIDEN: Basaen ti 1 Samuel 3:1—4:1. Siputan dagiti sumaganad:

- Ti sungbat ni Samuel iti ayab ti Apo
- Ti pammilin ni Eli ken ti sungbat ni Samuel
- Ti mensahe ti Apo ken ni Samuel
- Imbaga amin ni Samuel ken ni Eli
- Ti langenlangen ti Apo ken ni Samuel

PANAGSANAY:

1. Agpatingga ti aldaw idi. Agid-idda idin ni Samuel idiy Tabernakulo nga isu ti gagangay a pagturturoganna. Ania ti napasamak iti daytoy a rabii (1 Samuel 3:4-6)? _____

Namindua a daras nga immawag ti Apo ken namindua a daras a simmungbat ni Samuel babaen iti insigida nga iyaapanna iti ayan ni Eli.

2. Ania ti napasamak ti maika-tallo a daras? Ania ti adda a nabigbig ni Eli (bersikulo 8)? _____
- _____

3. Ania dagiti pammilin ni Eli ken ni Samuel (bersikulo 9)? _____

4. Ita, naibaga kadatayo iti pagpatinggaan iti bersikulo 9 a ni Samuel ket “napan ket nagidda manen iti pagid-iddaanna.” Mabalina kunaen ti sabali nga addaan isuna iti naririrbuk a rabii! Ket, anian a rabii! Adda ti baro a banag ti iparangarang ti bersikulo 10. Ania ti naidumduma maipapan ita nga immawag ti Apo ken Samuel? _____

5. Iti daytoy a kanito simmungbat ni Samuel kas iti pammilin ni Eli kenkuana (bersikulo 10). Ibagbaga kadatayo ti bersikulo 11-14 no ania ti imbaga ti apo ken ni Samuel. Ania ti imbaga ti Apo?
- a. Bersikulo 11: _____
 - b. Bersikulo 12: _____
 - c. Bersikulo 13_a: _____
 - i. Bersikulo 13_b: _____
 - ii. Bersikulo 13_c: _____
 - d. Bersikulo 14: _____
6. Nagtalinaed ni Samuel iti iddana agingga iti agsapa idi rugianna dagiti obrana. Saantayo nga ammo no mano ti tawen ni Samuel ngem saritaen ti bersikulo 1 nga isuna a kas maysa nga ubing. Mabalina a sumsumrek isunan iti kinaagtutubo wenno iti panagbaro. Saantayo nga ammo. Nupay kasta, kalkalpas laeng ti pannakisaritana iti Apo. Immay ti Apo ken nagtakder iti ayanna. Nagsao isuna kadagiti nadadagsen a balbalikas ti panangukom a maiturong ken Eli ken dagiti annakna, Ita mabuteng isuna a mangibaga ken Eli dagiti parmatana (bersikulo 15). Mababalawmo kadi isuna? Ngem nangegna ni Eli nga umaw-awag ket simmungbat isuna iti pareho a balikas a kas iti inaramidna iti napalabas a rabii: _____
- Ania ti sinaludsod ni Eli? _____
 - Ania ti impapilit ni Eli? _____
 - Ania ti pinangbutbuteng ni Eli? _____
7. Isu nga imbaga amin ni Samuel ken Eli (bersikulo 18). Ania ti sungbat ni Eli? _____

8. Ibagbaga kadatayo iti 1 Samuel 3:19-4:1 maipapan ken Samuel bayat ti panagdakkelnan nga agturong iti panagtaeng.
- a. Bersikulo 19: _____
 - b. Bersikulo 20: _____

Anusam a bigbigen ti Dan ken Beerseba iti mapa a mangipakpakita ti beddeng ti daga kadagiti sangapulo ket dua a tribu. Ti Dan ket masarakan iti adayo nga amianan ket iti met adayo nga abagatan ti Beerseba.

- c. Bersikulo 21: _____
- d. Bersikulo 4:1 _____

Pagraeman ni Samuel ti Sao ti Dios ken ibilangna daytoy a nasagradoan. Nagbalin isuna a mabigbigbig a profeta ti Apo ket ti Apo nagtultuloy a nagpakita idiaiy Silo ken imparangarangna ti bagina ken Samuel babaen ti Saona a daytoy met iti naibingay iti tunggal maysa iti sibubukel nga Israel.

Paset 2

PAGPANPANUNOTAN:

1. Nagtrabahoka iti baet dagiti *kinapudno* iti pakasaritaan. Ita, ania ti makunam?
 - a. Maipapan ken ubing a Samuel? _____
 - b. Maipapan ken Eli? _____
 - c. Maipapan iti imbaga ti Apo ken Samuel? _____
2. Ania a balikas iti kankanayan a naulit-ulit iti daytoy a kapitulo? _____

Markaam iti kanito a mausar dagiti balikas.

 - a. No Sika koma ni Samuel, mangipakitaka kadi ti kasta a karegget a panagtarigagay nga agsebi?

 - b. Panagkunam kadi ken marurodanka? Ania ngata ti nagbalin a sungbatmo? _____

3. Nakakadkadlaw, a ti agsao ken dumngeg ket dua nga agsabali a banag. Nagsao ti Apo. Dimngeg ni Samuel. Imbilang ni Samuel ti bagina a adipen ti Apo kas maysa nga agserserbi iti Sangoananna ammona a masapul a dumngeg isuna. Naisao ti Sao ti Apo.
 - a. Naikkantayo met iti gundaway a mapadasan iti agsao ken dumngeg bayat ti idadakkeltayo iti langenlangentayo iti Apo. Babaen ti Saona, ti Biblia, a makisasao ti Apo. Kabayatan ti ti panangbasatayo ti Saona dumdumngegtayo no ania ti ibagbagana ta datayo dagiti adipenna, kadagiti agserserbi iti sangoananna, isuda, kadagiti makaammo a kas ad-adipen iti Apo ket kasapulantayo ti dumngeg.
 - b. Kitaem ti langenlangenmo iti Apo. No maminsan makaisao Kenkuana babaen iti kararag. No maminsan dumngegka Kenkuana Kenkuana bayat ti panangadalmo ti Saona. Ti kadi

langenlangenmo ket napintas ti balansena iti panagdengngeg ken panagsao? Kasano ngata a mapasayaat ti pannakisao?

PALIIW: Daytoy a pakasaritaan ket mangpataud kenka ti adu a saludsod. Kas pangarigan...

- a. Ania ti kayatna a sawen ti 1 Samuel 3:3-1 a “kadagidi nga al-aldaw manmanao a mngegan ti sao ti Apo, bassit idi dagiti parmata?”
- b. Mano ti tawen ni Samuel?
- c. Iti bersikulo 7, ania ti kaipapananna a ni Samuel ket sanna pay nga am-ammo ti Apo?
- d. Wenno, ti maipapan iti kinapudno a ti sao ti Apo ket saan pay a naiparangarang kenkuana?
- e. Kinunana iti bersikulo 10 nga immay ti Apo ket nagtakder dita. Puno ngata a nagtakder? Nakita kadi nga agpayso ni Samuel ti Dios?
- f. Iti pagpatinggaan ti kapitulo kunana a nagtultuloy a nagpakpakita ti Apo idiay Silo. Nagpakita kadi Isuna a sibabagi? Nakitad kadi nga agpayso isuna ni Samuel ken dagiti dadduma?

Dagitoy dagiti sumagmamano a saludsod a mabalina a damdamagem bayat ti panangadalmo ti kapitulo 3. Saanka nga agbuteng iti salsaludsod wenno banbanag a saanmo a maawatan. Saanmo a panunoten nga amin a banag ket adda ti sungbatna. Ti napateg a banag ket ti panangitultuloy a dumawat nga idalannaka ti Espiritu ti Dios ken iturongna ti panagadalmo. Dawatem Kenkuana nga aramatenna dagiti kinapudno iti istoria a mangited kenka iti pannakalawag tapno mabalina nga ammoen ti ad-adu pay maipapan iti daytoy a Dios a mangay-ayat kenka ken agtarigagay a mangtagikua kenka a kas anakna ken agtawid ti agnanayon a biag.

ANIA TI MAAMMOANTAYO MAIPAPAN ITI DIOS:

1. Ania ti maammoantayo maipapan iti Dios iti pannakangegtayo Kenkuana nga aw-awaganna ni Samuel iti nagana? _____

2. Ania ti maammoantayo maipapan iti Dios iti panangawagna kadayo iti nagantayo? _____

Tarigagayanna met ti rupanrupa, nadek ket a langenlangen kadayo. Ti kinapudnona ket ammonatayo ken awagannatayo iti bukodtayo a nagnagan (Juan 10:3)! Kasta a kadek ket.

Naammoantayo pay nga imbingay met ti Dios ti Saona kadagiti addaan iti lapayag dagiti puspusoda a dumngeg no ania ti adda nga ibagaNa. Saan a naawat ni Eli ti Mensahe manipud iti Apo. Ti saanna a

panangitalalek iti Sao ti Apo ken ti nasantoan a lintegna ti nangidanon kenkuana iti panangukom ti Dios, kadagiti annakna, ken ti sangakabayanna. Kitaem ti bukodmo a sungbat iti Saona para iti biagmo. Iti ad-adda pay a pannakaam-ammotayo Kenkuana ad-adda pay a magagarantayo a sumungbat kadagitoy a balikas: “Agsaoka, Apo, dumdumngeg toy adipenmo!”

KARARAG: Isuratmo dagiti mapanunotmo a kararag. Iti panangpanpanunotmo daytoy a leksion ania ti pagreggetam nga ibingay Kenkuana maipapan iti:

1. Ti kababalinmo maipapan iti Dios bayat ti panagsaona kenka iti Saona: _____

2. Ti kabayag ti isungbatmo iti ayabNa idi ibagana nga agserbika Kenkuana babaen iti panagserbim iti sabali: _____

3. Ti panagdakkel ken panagtaengmo bayat ti panagtultuloymo iti pannakisaom Kenkuana: _____

Paset 3

PAKAUNA: Iti daytoy a paset ti leksion alaentayo ti pakabuklan iti 1 Samuel 4—7. Ta kaadduan a paset keta wan iti nangegtayo iti maipapan ken Samuel agingga iti kapitu lo 7. Iti kapitulo 4 a naammoantayo no ania ti napasamak kada Ofni, Finees, ken Eli. Kalpasanna iti kapitulo 5 ket naammoantayo no ania iti napasamak iti Lakasa ti Tulag ken dagiti Filisteo. Iti kapitulo 6 a nasungbatan ti saludsod: Ania ti aramidentayo iti Lakasa ti Apo? Iti kapitulo 7 ditoy a simrek manen iti eksena ni Samuel. Indalanna ti Israel iti panagbabawi ken nadismaya met dagiti Filisteo a mangraut iti Israel kabayatan ti panagbiag ni Samuel.

ARAMIDEN: Maguyugoyka a mangbasa ti 1 Samuel 4. Ti bersikulo 1 ket dakamatenna dagiti Filisteo, Ebenezer ken Afec. Sinakop dagiti Filisteo ti daga nga adda iti igid ti Mediterenia. Ti kangrunaan ng ailili dagiti Filisteo ket mairaman ti Askelon, Gath, Ekron, Asdod, ken Gaza. Madalawmo bayat iti panangkitam iti mapa a ti teritoryo ket adda laeng iti akinlaud a paset ti daga a kukua ti Juda. Saan a napagtalaw dagiti Israelita dagiti Filisteo manipud iti dagada a kas iti pinanggep ti Dios. Ket kas nagbanaganna, kankanayon nga aggububatda iti tunggal maysa. Afec, ti ayan ti nagkampanoan dagiti Filisteo, ket masarakan iti mismo a laud ti Silo ken nakurkurang a sangapulo a milya iti daya ti Afec ket ti Ebenezer a nagkampanoan dagiti Israelita. Ditoy a mangrugi ti pakasaritaan.

PANAGSANAY:

1. Ania ti nagbanagan ti dangadang (bersikulo 2)? _____
 2. Siasino ti mapabasol iti pannakaabakda? Ania iti sinaludsodda (bersikulo 3)? _____

 3. Ania ti pinangrisot ti Israel? _____
 4. Siasino ti nangkuyog ti Lakasa a nangted iti pammalubos iti daytoy a panggeddeng? _____
 5. Ania ti inaramid ti Israel bayat iti pannakaisangpet ti Lakasa iti kampo? _____
 6. Ania ti inaramid dagiti Filisteo iti amin a panagdirdir-i dagiti Israelita (bersikulo 5-8)? _____

 - Ania ti naikeddeng nga aramiden dagiti Filisteo? _____
 7. Ania ti nagbanagan ti dangadang? _____
Mano a biag ti napukaw? _____ Ania iti napasamak iti Lakasa? _____
Ania iti napasamak kada Ofni ken Finees? _____
 8. Ania a balikas iti naidanon idiaiy Silo, nangnangruna ken ni Eli (bersikulo 17)? _____

 9. Kasano a nagtignay ni Eli iti daytoy a damag? _____
 10. Ania dagiti banbanag a naammoantayo maipapan ken Eli iti bersikulo 18? _____

- “Pimmanawen ti dayag manipud iti Israel, ta ti Lakasa ti Tulag ti Dios ket naagaw (bersikulo 22).”

ADALEN MANEN: Ipaayan ti sumagmamano a minuto a mangadal manen no ania iti naammoantayo maipapan iti Lakasa ti Tulag iti napalpalabas nga inad-adaltayo.

1. Ania ti kita ti Lakasa? Kitaen ti Exodo 25:10-222 ken Exodo 37:1-9.
 - a. Ti rukod ken dagiti naaramat a pinangkalupkop: _____

 - b. Ania iti adda iti kalub? _____
 - c. Ania ti kaipapanan ti kalub? _____

2. Ania ti naidulin iti Lakasa? Kitaen iti Hebreo 9:4.
 - a. _____
 - b. _____
 - c. _____

3. Sadino ti nakaidulinan ti Lakasa ti Tulag? Kitaen iti Exodo 26:34. _____
Ti laeng Kangatoan a Padi ti mabalin a sumrek iti daytoy a lugar ti Tabernakulo. Naawagan daytoy a Ti Kasantoan a Lugar.
4. Kabayatan ti panawen ni Eli sadino ti pakasarakan ti Tabernakulo? Ania ti ibagbaga kadaytoy ti Josue 18:1? _____
Biroken manen ti Silo iti mapa. Ti disso nga ayanna ket tengnga ti sibubukel iti Naikari a Daga. Dagiti Israelita manipud iti amianan ken abagatan ket mabalinda ti umay a mangidaton kadagiti sakrifisioda ken agdaydayaw.

Paset 4

ARAMIDEN: Basaen ti 1 Samuel 5. Iti daytoy a kapitulo ket matandaanam a ti Lakasa ket maipan iti makapagagar a panagdaliasat.

PANAGSANAY:

1. Sadino ti nangipanan dagiti Filisteo ti Lakasa a naagawda (bersikulo 1)? _____
2. Sadino ti nangisaadanda iti daytoy (bersikulo 2)? _____
3. Ania iti napasamak iti bersikulo 3-5? _____

4. Ania a tignay ti inaramid ti Apo (bersikulo 6-8)? _____

5. Ania ti dakkal a saludsod (bersikulo 8)? _____

6. Ania ti pangrisot? _____
7. Isu nga inyakarda ti Lakasa iti _____. Ania ti napasamak idiy Gat? _____

8. Sadino ti sumaruno a pakaipanan ti Lakasa (bersikulo 10)? _____
9. Ania ti napasamak idiy Ekron? _____

ARAMIDEN: Daytoy ti mangidanon kadaytoy iti 1 Samuel 6. Basaen daytoy a kapitulo ken siputan no ania ti naikeddeng nga aramiden dagiti Filisteo tapno isublida ti Lakasa iti Israel.

PANAGSANAY:

1. Uray pay kalpasan ti pito a bulan, ania ti dakkal a saludsod para kadagiti Filisteo (bersikulo 2)?

2. Ania ti patigmaan ti padi ken dagiti mammadles (bersikulo 3-6)? _____

3. Ania dagiti pammilin iti bersikulo 7-9? Ania ti naidumduma unay iti daytoy a patigmaan? _____

Gagangay kadi iti baka a panawanna ti urbonna? Segun iti bersikulo 9 ania ti adda a paneknekanda. _____
Iti bersikulo 10-12 ania ti napaneknekanda? _____
4. Impan dagiti baka ti Lakasa idiaiy _____ Binalsig dagiti tattao ti karison, insakrificioda dagiti baka ken nangidatonda ti daton a mapuoran iti Apo. Naammoantayo kadagiti naud-udi a bersikulo ti kapitulo 6 a ti Lakasa ket naipan idiaiy _____ ket naipan idiaiy balay ni _____. Ti anakna nga _____ ket nakonsagrar tapno _____ iti Lakasa ti Apo.

DAGITI SALUDSOD A PAGPANPANUNOTAN:

1. Dagiti tattao ti Dios ket itratoda ti Lakasa, ti imatang ti Dios, a kasla anting-anting imbes koma a nakaskasdaaw a tanda iti pannakilanglangenda Kenkuana. Sadino ti pakapaliiwantayo iti kasta met laeng a mapasasamak a banag iti daytoy moderno a lubong? Kaano a padasentayo met nga aramiden ti imposible ken padasentayo nga ikarton ket usarentayo ti pannakabalin ti Dios a kasla salamangka.
2. Linaon ti Lakasa ti Linteg ti Dios, dagiti Sangapul a Bilbilin, a naited ken Moises idiaiy bantay Sinai. Ti kalub ti Lakasa ket nairanta a naaramid nga adda ti dua a naikabil nga anghel tapno dagiti payyakda ket tumulong a mangipakita ti disso nga ayan ti tugaw ti kaasi a no sadino nga umay ti Dios kadagiti tattaona. Ti saludsod iti 1 Samuel 5:8 ken 1 Samuel 6:2 ket: “Ania ti aramidentayo iti Lakasa ti Apo, ti dios ti Israel?” Bayat iti panangkitkitam kadaytoy a saludsod para iti biagmo, ania ti kaipapanan ti kaadda ti linteg ti Dios (a mangpabasol kadaytoy gapu iti kinaawan kabaellantayo a mangtungpal ti LintegNa) ken ti kaasiNa (ti tignay ti Dios a mangibabawi no ania ti kaikariantayo) para iti biagmo? _____

Iparangarang ti Linteg ti Dios ti panagkasapulantayo iti kaasiNa. Sapay koma ta ti kaasiNa ti mangipalagip kenka ti nagdakkelan nga ayatna para kenka bayat iti panangidiayana ti pammakawan kadagiti dakes nga aramidtayo ken ti pammakawanna iti kinaawan kabaelantayo nga agbiag iti naan-anay a biag iti sangoananNa. No ania ti imparangarang ti Lintegna iti biagtayo daytoy met ti inabbongan ti ayatNa babaen ti dara ni Jesus. Sangsangkamaysa a kunaentayo, “O agyamankayo iti Apo ta Isu ket naimbag ken ti kaasiNa ket agtalinaed iti agnanayon.”

MAIKA-LIMA A LEKSION

IKKANNAKAMI TI ARI

1 SAMUEL 7-10—DAWAT KEN BALLAAG

PANANGWANANAWAN ITI LEKSION 5

Panangwanawan

Pakauna

Leksion 5: 1 Samuel 7—10

- Naayaban ti Israel tapno Agbabawi
- Ti Dawat ti Israel para iti Ari
- Ti Ballaag ni Samuel
- Ipapilit ti Israel iti Ari

PAKAUNA

Nakitatayo iti Leksion 4 a ti langenlangen ti Israel iti Apo ket madaddadael manen. Kimmarkaro laeng dagiti banbanag para kadagiti tattaoNA. Agsiputka a nalaing iti panagtultuloymo. Binallaagan ni Samuel dagiti tattao no ania ti mabalin nga itedna kadakuada ti nalawag a dawawatenda a kas maysa apagilianKayatda ti agbalin a *kasla* kadagiti dadduma. Saanda nga ibilbilang dagiti bagbagida a kas tattao a “naayaban,” kas tattao a *nadumduma* ngem iti tunggal maysa. Kas nagbanaganna, ania dagiti kasukatna?

Saan nga ipilit ti Dios ti pagayatanNA iti Israel wenno uray kadatayo. Addaantayo iti bukod a pagayatan. Mabalintayo a pilien nga awaten ti amin a kinaimbagna kadatayo ken agbiag iti babaen turayNA wenno mabalintayo a pagtukiadan ti panagturayna iti bibiagtayo. Agbalbaliw kadi ti ayatNA? Uray no inton salungasingentayo, laksiden Isuna, ken nangaramid iti pangngeddeng a naibasar iti *pagayatak* ken *dalanko*? Ti biag ni Samuel ket maysa a mangipakita iti biag nga agbibbiag iti dalan ti Dios, biag a nagpaituray iti pagayatan ti Apo a Dios a Mannakabalin amin.

LEKSION 5

Paset 1

PAKAUNA:Iti kapitulo 7 a nagparang manen ni Samuel iti pakasaritaan. Nakakadkalaw, nga isuna ket uray kaskasano ket natataengen ita ket immay ti Sao ti Apo iti amin nga Israel babaen kenkuana. Amin a daga manipud iti Dan agingga idiy Beerseba ket ammoda a ni Samuel ti nabangon a profeta ti Apo (1 Samuel 3:20)

ARAMIDEN: Basaen ti 1 Samuel 7.

PANAGSANAY:

1. Iti uneg ti _____ a tawen a nagtalinaed ti Lakasa idiy _____.
2. Ania ti marikriknam a mapaspasamak kadagiti tattao ti Israel (bersikulo 2) _____.
3. Naipakaammo kadatayo a nagladladingit ken immas-asugda iti Apo. Dagitoy a balbalikas ket ipakaammona kadatayo ti naespirituan a kasasaad dagiti Israelita kabayatan dagitoy a tawtawen.

4. Ni Samuel ti ukomda. No panggependa ti “agsubli iti Apo” (agbabawi) adda dagiti aramidenda a banbanag. Segun iti bersikulo 3 ania ti aramidenda?
 - a. No naimpusoan ti _____
 - b. Masapul nga _____ ken ni _____
 - c. Ket iturongyo _____
 - d. Ken _____

Tandaanan: Dagiti Astarot ket isuda ti didiosen dagiti Filisteo ken dadduma pay a nasnassion a nakipgnaed kadagiti Israelita idiy Canaan. Tapno adalen manen, basaen ti Uk-ukom 2:10-15. Nagdaydayaw dagiti tattao ken Baal ken ni Astarot imbes nga ti Dios dagiti ammada isu a nangiruar kadakuada idiy Egipto ket limmasatda idiy let-ang nga agturong iti daga nga inkari ti Dios kadakuada.

5. Ania ti kari ti Dios (bersikulo 3)? _____
6. Ita, dagiti Israelita ket (bersikulo 4) _____
7. Naipakaammo kadatayo iti bersikulo 5-7 a nagbabawi dagiti Israelita. Impudnoda a nagbasolda iti maibusor iti Apo. Ania ti naibaga kadatayo maipapan ke Samuel? Isuna ti _____
iti biang dagiti tattao iti sangoanan ti Apo.

8. Napagnunumoan dagiti Filisteo a daytoy a panaguummong dagiti amin nga Israelita idia Mizpa ket makuna a napintas unay a gundaway para iti irara-ot. Ania iti napasamak idi nangeg dagiti Israelita maipapan iti daytoy? _____
9. Ania ti inaramid ni Samuel iti bersikulo 9? _____
10. Ania ti inaramid ti Dios? _____
11. Ania ti inaramid dagiti Israelita? _____
12. Ania ti inaramid ni Samuel iti bersikulo 12? _____
 Ania ti impanaganna iti bato? _____
 Ania ti kaipapananna? _____
13. Mangted iti sarita a pakaiyababaan no ania iti napasasamak kadagiti nabatbati iti Samuel.
 - a. Maipapan kadagiti Filisteo _____
 - b. Maipapan iti akemna a kas ukom _____
 - c. Maipapan iti langenlangenna iti Apo _____

Paset 2

PAKAUNA: Dagiti pakasaritaan a nailanad iti Umuna a Samuel ket linaonna ti ad-adu a ramit ngem iti kabaellantayo nga ramanen iti daytoy nga adalen. Dagiti paset dagitoy a leksion ket sakupenna dagiti maud-udi a tawtawen iti biag ni Samuel ken iyam-ammona kadatayo ti biag ti Israel iti babaen ti turay iti maysa nga ari. Adu a berbersikulo ken kapkapitulo iti malabsan ngem maguyugoykayo a basaen dagitoy a paset a mngibagbaga iti agdama a pakarigrigatan ken karkarit iti panagbiag a kas tattao ti Dios.

ARAMIDEN: Basaen ti 1 Samuel 8:1—22.

- Apay a kayat ti Israel ti maaddaan iti ari?
- Kasano a simmungbat ti Dios iti dawat ti Israel?
- Ania ti imbaga ni Samuel a mabalin a bunga iti maaddaan iti ari?
- Kasano a simmungbat dagiti tattao iti pammallaag ni Samuel?
- Ania ti sungbat ti Apo?

PANAGSANAY:

1. Iti 1 Samuel 8:1-3 ket naamoantayo iti maipapan kadagiti annak ni Samuel
 - a. Ania ti naibaga kadatayo maipapan ken Samuel? _____

- b. Ania ti naibaga kadayo maipapan kadagiti annakna a Joel ken Abias kadagitoy a bersikulo?
- i. _____
 - ii. _____ ngem _____
 - iii. _____
2. Ania ti imbaga dagiti panglakayen ken Samuel iti bersikulo 4 ken 5?
- a. Maipapan iti bagina? _____
 - b. Maipapan kadagiti annakna? _____
 - c. Ania iti kayatda? _____
 - d. Apay a kayatda iti ari? _____
3. Iti bersikulo 6 ania ti umuna nga naibaga ni Samuel iti kiddawda a maaddanda iti ari? _____
4. Gapuna a nagkararag isuna iti Apo. Ania ti imbaga ti Apo kenkuana iti bersikulo 7? _____
- a. Siasino ti adda a laklasidenda? _____
 - b. Ania ti adda nga inaramidda iti Apo nga ita keta r-aramidenda ken Samuel (bersikulo 8)?
- i. _____
 - ii. _____
5. Ania ti pammilin ti Apo ken Samuel (bersikulo 9)? _____
6. Imbaga amin ni Samuel iti Apo dagiti amin a naibaga kadagiti tattao a dumawdawat kenkuana iti ari. Ania ti imbagana kadakuada iti bersikulo 11-17?

(Dagiti) Pakabasaan

Ania ti alaen ti Ari...

Ania ti aramiden ti Ari...

Bersikulo 11-12		a. b. c. d. e.
Bersikulo 13		a. b. c.
	a. b.	

Bersikulo 14	c.	
Bersikulo 15	a. b.	
Bersikulo 16	a. b. c. d.	
Bersikulo 16	a. b.	

7. Ania ti kunaento dagiti tattao iti ari (bersikulo 18)? _____
8. Anianto ti sungbat ti Apo iti araraw dagiti tattao (bersikulo 18)? _____
9. Kalpasan a nalpas a nagipalawag ni Samuel adtoy nga immay ti dakkel a “ngem” iti bersikulo 19. Ngem ania? _____
10. Ania ti intutuloy a dinawat dagiti tattao?
- a. Kayatda latta iti maysa nga _____.
 - b. Kayatda iti maipada kadagiti _____
 - i. A maaddaanda iti ari a _____
 - ii. A maaddaanda iti ari a _____
ken _____
11. Nangeg ni Samuel no ania ti imbaga dagiti tattao ket dimmatag iti sangoanan ti Apo. Ania ti sungbat ti Apo (bersikulo 22)? _____

Paset 3

PAGPANPANUNOTAN: Kitaen a nalaeng kadagiti bersikulo iti kapitulo 8. Adda dagiti nalawag a balbalikas a naulit-ulit ken dawdawatenna a kitaentayo manen ket matakuan dagiti kaipapananda.

1. Kitaen dagiti balbalikas a *laksiden* ken *baybay-an* (bersikulo 6-9). Ania dagiti dadduma a balbalikas ken paspasamak a nangiparangrang iti pananglaksid ti Israel iti Dios?

- a. Exodus 16:1-8 _____
- i. Kaano a masarakam ti bagim a mangibagbaga wenno mangpanpanunot dagiti balikas a “no la koma?” Dagitoy dagiti balbalikas ti mangiparangarang ti panagdayamudom ken panagreklamo ti puso. _____

 - ii. Kaano nga adda iti nagdayamudom ken nagreklamo maipapan kenka? Ania ti makaigapu ken kasano ti nariknam? _____

- b. Exodus 32:1-6 _____
1. Adda Kadin gundaway a kayatmo iti sumapul iti sabali a dios a ti panagkunam ket mabalinmo a pagtalkan agsipud ta nariknam a pinanawannaka ti Dios, a Namarsua iti langlangit ken ti daga?

 2. Ania ti kayatmo a pillien nga aramatem a kas kasukat para iti Dios? _____

2. Sabali pay a balikas a kanayon a naulit-ulit iti 1 Samuel 8 ket ti balikas nga *alaen*:
- a. Ugedam iti baba ti balikas tunggal maaramat iti bersikulo 11-17
 - b. Idasigmo dagiti nagdudumaan iti nagbaetan ti Dios ken ti ari a pilida a bukbukod:
 1. Manipud iti inadalmo a Sao ti Dios ania ti ammom maipapan iti Dios?
Leviticus 26:5-13 _____

 2. Kitaen manen no ania ti ibagbaga ni Samuel kadagiti tattao maipapan iti no ania ti aramidento ti ari:
1 Samuel 8:11-17 _____

3. Dagiti sumagmamano a bersikulo ket naaramat dagiti balikas a *dumngeg* ken *denggen*. Imbaga ti Dios ken Samuel a dumngeg iti amin nga ibaga dagiti tattao. Kayatna isuna a dumngeg ken maawatanna a saan a ni Samuel iti laklaksidenda ngem ketdi ti Dios a mismo ti laklaksidenda a kas arida. Saan laeng a dumngeg ngem kasta met a ballaaganna dagiti tattao. Kayat ti Dios a maammoanda no ania ti aramiden ti sino man nga ari ti agturay kadakuada Ken, uray no dimngeg ni Samuel kadakuada, ibagbaga kadatayo ti bersikulo 19 a nagkedkedda a dumngeg kenkuana ket

intultuloyda ti nagkiddaw iti ari. Inulit amin ni Samuel dagitoy iti Apo nga isu a nagkuna manen, “Dumngegka kadakuada ket ikkam ida iti ari.”

- a. Ania iti makunam iti adda a dawdawaten dagiti tattao? _____

- b. Kayatmo kadi ti ari uray no ammomon no ania ti alaen ti ari manipud kenka? Apay? Apay a saan? _____
- c. Ania ti makagapu a linaksid dagiti tattao ti Dios a kas Arida ket nagkiddawda iti ari tapno maipadada kadagiti sabsabali a nassion (bersikulo 20)? _____

KARARAG: O Apo, nasarakak ti bagik a mangdamdamag iti saludsod nga “apay.” Apay a pinili dagiti tattao a laksidendaKa a kas Arida? Apay a kayatenda ti agbalin a kas kadagiti dadduma a nassion? Apay a saanda a kayat ti agbalin a nailasin a kas tattaom nga adda iti babaen iti panangidaulom? Ti inaramidmo laeng ket inayatmo ida ken intedmo ti kasapulanda. Ania ti namagbalin kadagiti nassion iti aglawlawda a nakaay-ayo unay ta kayatda payen a panawandaka? Kasta met, a masapul a kitaek met ti bukodko a biag ken dagiti panggeddeng ken dagiti piliek. Dawatek kenka a lukatam dagiti matak, ti mata toy pusok, tapno makita ti daldalanmo a no sadino a kayatko iti mapan kadagiti daldalan iti lubong iti aglawlako imbes nga agrambakak iti talged ken pannalagnib ti ayat ken kaasim. Iidem kaniak ti puso a managyaman nga iti laksid dagiti panagalla-allak ket nagtalinaedka a napudno nga Apok ken Diosko. _____

Paset 4

PAKAUNA:Dandanitayo maam-ammo ti baro a tao a nangakem iti napateg a pagrebbengan iti pakasaritaan ti Israel. Kuna dagiti tattao a kayatda iti maaddaan iti ari tapno agbalinda a kas kadagiti nassion. Linaksidda ti Apo a kas arida. Saan a baro a banag daytoy. Binaybay-an ti Israel ti Dios babaen iti panagdaydayawda kadagiti sabsabali a didiosen nanipud pay idi inruarna ida idiay Egipto. Isu, nga inted ti Dios iti pammilin ken Samuel nga ikkana ida iti ari. Iti laksid iti pammallaag ni Samuel maipapan iti no ania ti aramiden ti sino man nga agturay kadakuada, nagkedked dagiti tattao a dimngeg.

ARAMIDEN: Basaen ti 1 Samuel 9 ken 10. No ti Bibliam ket addaan iti nabingay a paulona, ammom a ti 1 Samuel 9 ken 10 ket ibagana kadatayo ti pakasaritaan ti panangpili ti Dios ken Saul ken ti panangikonsagrar ni Samuel kenkuana a kas ari ti Israel.

PANAGSANAY:

1. Ania ti naammoantayo maipapan ken Saul manipud iti 1 Samuel 9:1-2? _____
2. Ania ti parikot iti bersikulo 3 ken 4? _____
3. Ania ti pakaseknan ni Saul (bersikulo 5)? _____
4. Ania ti insingasing ti adipen iti bersikulo 6? _____
5. Ania ti kasapulan ni Saul (bersikulo 7-9)? _____
6. Sadino ti inkeddengda a papanan (bersikulo 10)? _____
7. Sadino ti imbaga dagiti babbai a pakasarakanda ti mammadto (bersikulo 11-14)? _____

8. Ania ti impakaammo ti Dios ken Samuel (bersikulo 15-17)? _____

9. Ania dagiti dua a balbalikas iti kadagitoy a bersikulo a mangibagbaga no ania ti aramidenna a kas daulo ti Israel?
 - a. _____ (bersikulo 16)
 - b. _____ (bersikulo 17)
10. Nakita ni Saul ni Samuel, ti mammadto, iti umuna a gundaway. Kasano a pinasingkedan ni Samuel nga isuna ti tao a sapsapulen da Saul ken ti adipen? Ania ti imbagana maipapanken Saul? _____

11. Iti ud-udi ti bersikulo 20 nangibaga ni Samuel iti makapagagar a balikas. Ania ti imbagana? _____

Ania ti sungbat ni Saul iti bersikulo 21? _____

Paset 5

PANURSURO: Dandanin ikonsagrar ni Samuel ni Saul a kas umuna nga ari ti Israel. Naiserrek ni Saul ken ti adipenna iti dakkell a kuarto a no sadino a nakatugaw amin a sangaili. Pinagtugaw ni Samuel ni Saul iti lugar ti dayaw. Inikkanna iti nalawag a pammilin ti aglutluto maipapan iti

karne nga intedna iti aglutluto nga ilasinna. Ti paset ti karne ket ti luppo a maibilang a napili a karne a nairanta para iti kangrunaan a sangaili. Inlawlawag ni Samuel ken ni Saul a ti karne ket naisagana para kenkuana para iti daytoy a pasken.

Kalpasan ti padaya bimmaba da Samuel ken Saul manipud idiay nangato a lugar a nangananda. Nagsarita da Saul ken Samuel ket kalpasanna iti agsapa nagsagana da Saul ken ti adipenna a pumanaw. Nakikuyog a nagna ni Samuel kadagiti lallaki agingga iti ruar ti ili ket kalpasanna binilinna ni Saul a paunaenna ti adipenna ken kiniddawna nga agtalinaed pay bassit isuna. Ania ti kayat ni Samuel (bersikulo 27)? _____

PANAGSANAY: Nalpas ti pannakaikonsagrar ti ari babaen iti lana. Naibukbok ti lana iti ulo ti lalaki.

1. Ania ti inaramidni Samuel pakaammo it 1 Samuel 10:1? _____

2. Iti bersikulo 2—5 imbaga ni Samuel ken ni Saul a kalpasan ti panagsinada ket adda tallo a banag a mapasamak iti dalan.

Sino ti msabet ni Saul? Sadino ti nakasabatanna kadakuada? Ania ti mapasamak?

3. Iti bersikulo 6 ken 7 ania ti inkari ni Samuel? _____

KARARAG: Apo Dios a Mannakabalin-amin, itag-aymi Kenka dagiti agtuturay iti pagnanaedanmi. Ikarkaragmi a babaen kadakuada ket matungpal ti pagayatam. Ammomi a

kankanayon a supringen ken busorenmi dagiti adda iti turay imbes nga ikararaganmi ida. Ikkannakami iti puso kadagiti agtuturay a mangidiaya kadakuada iti pigsa ken pammakired a mangaramid ti adda a pagrebbenganda. Kararagmi tipannakaiparakupok ti Espiritum a mangtulong kadakuada iti panagpili ken mangeddeng a maiyannurot iti nasantoan a pagayatam.

MAIKA-INNEM A LEKSION

LINAKSIDYO TI DIOSYO

1 SAMUEL 10-15—TI PANAGSUKIR

PANANGWANAWAN ITI LEKSION 6

Panangwanawan

Pakauna

Leksion 6: 1 Samuel 10-15

- Ni Saul a Pinili ti Dios
- Napatalgedan ni Saul a Kas Ari
- Nadadael a Langenlangen
- Salmo 130

PAKAUNA

Agparparang nga amin a banag ken Saul ket uman-annugot para kenkuana. Kinonsagrar isuna ni Samuel a kas pinili ti Dios nga umuna nga ari ti Israel. Naibaga kenkuana a ti Espiritu ti Apo ket umay kenkuana a sipipigsa ket agipadto isuna a kaduana dagiti profeta. Ken impatalged ti Dios ken Saul a maadda kenkuana.

Ngem ania ti madi a napasamak? Iti Leksion 6 ammoen no kasano a pinili ni Saul nga agtignay a kas umuna nga ari ti Israel. Ania ti pinili nga aramiden dagiti tattao ti Dios. Ania ti nagbanagan dagiti inar-aramidda?

Ti Salmo 130 ket ig-iggamanna ti Naimbag a Damag para kadatayo no addatayo iti kasipngetan ken pannakaupay gapu iti basol ken panagsukir iti bukodtayo a biag. Umararawtayo iti Apo nga agpakpakaasi iti kaasi ket dengngennatayo Idiyana ti pammakawan ken namnama gapu iti saan nga agbalbaliw nga ayatNa. Isuna ti Mannubbottayo.

LEKSION 6

Paset 1

PANURSURO: Iti 1 Samuel 10:6 ket imbaga ni Samuel ken Saul a ti Espiritu ti Dios ket umay kenkuana a sipipigsa. Mainayon pay, imbagana ken Saul nga agipadto isuna a kaduana dagiti profeta. Kalpasanna kinuna ni Samuel, “Ket ti Espiritu ti Apo ket umayto kenka, ket sika... agbalinkanto a sabali a tao. Ita inton dagitoy a pagilasinan ket umayda kenka, aramidemto no ania ti makita nga aramiden dagiti imam, ta adda kenka ti Dios.” Ti Espiritu ti Dios ti nakaigapuan a ni Saul ket nagbalin a “sabali a tao.” Ti Dios ti nangirugi iti panagbalbaliw iti kaunggan ni Saul. Kinunana iti bersikulo 9 a binalbaliwan ti Dios ti puso ni Saul... Nakipagpadto ni Saul kadagiti profeta. Immay ti Espiritu ti Dios kenkuana a sipipigsa!

Saantayo nga ammo no ania ti langa ni Saul idi sakbay nga ikonsagrar ni Samuel isuna a kas ari. Ti amin a naipakaammo kadatayo ket binalbaliwan isuna ti Espiritu ti Dios ket dayta a pannakabalbaliw ket nadlaw dagiti dadduma. Iti 1 Samuel 10:11 ket naibaga kadatayo a dagiti tattao a makaam-ammo kenkuana idi nakitada nga agipadpadto a kaduana dagiti profeta, ket awan maaramidanda no di agsaludsod no ania ti napasamak ken Saul.

Ti pannakaikonsagrar ni Saul babaen ken Samuel ket daytoy ti nangilasin kenkuana a kas lalaki nga aramaten ti Dios para kadagiti nalinteg a panggepna. Isuna ti kinonsagrar ti Apo a pangulo. Kinonsagrar ni Samuel ni Saul iti lana ket ita immay ti tiempo para kadagiti tattao a mangipakaammo kenkuana nga isu ti arida. Iti bersikulo 17 ket subbulianan ni Samuel no ania dagiti napasamak. Impalagipna kadagiti tattao a ti Dios a mismo ti nangiruar kadakuada manipud iti mamarparigat a pannakabalin ti Egipto ken amin a dadduma a pagpagarian. Imbagana kadakuada nga isuda ti nanglaksid iti Dios a nangisalakan kadakuada manipud kadagiti amin a didigrada ken pakariribukan. Saan a linaksid ti Dios ida, ngem linaksidda ti Dios babaen iti panangipapapilitda a maaddaanda iti ari. Ita ti pinili ti Apo nga arida ket maiparang kadagiti tattao.

PANAGSANAY: Maitultuloy ti istoria iti 1 Samuel 10:20.

1. Ania a tribu ti napili? _____
2. Ania a familia ti napili _____
3. Kamaudiananna, ni Saul nga anak ni _____ ti napili. Ngem ania ti parikut? Sadino ti ayan ni Saul? _____

4. Ibersikulo 23 ket nasarakanda ti arida nga aplemlemmeng iti tengnga dagiti gargaret. Daytoy ti lalaki a pini ti Dios. Idi nagtakder isuna iti ayan dagiti tattao ania ti nakakadkadlaw a naidumduma a buyana (bersikulo 23)?

5. Ania ti impakaammo ni Samuel kadagiti tattao iti bersikulo 24? _____

6. Ania ti sungbat dagiti tattao? _____

7. Iti bersikulo 25 nga inlawlawag ni Samuel ti kalintegan ken pagrebbengan ti agturay nga ari. Mabalin a ti Bibliam ket adda iti listaan ti sabali a pakabasaan kalpasan ti balikas nga allagaden. Ti sabali a pakabasaan ket iturongnatayo ti Deuteronomio 17:14-20. Bayat iti panangbasam ket maammoam ti maipapan dagiti allagaden para iti ari.

a. Bersikulo 14-Dagitoy a balbalikas ket imbaga ni Moises idi ket adun a tawtawen iti naglabas. Ania ti adda idin a padpadaananna sakbay pay a sumrek dagiti Israelita iti Naikari a Daga? _____

b. Ania dagiti dua a kababalin ti agbalin nga ari? _____ ken

c. Ania ti ballaag para iti ari (bersikulo 16)? Apay? _____

d. Ania ti imbagana a pakaseknan dagiti assawana (bersikulo 17)? _____

e. Ania ti imbagana a pakasekna ti kinabaknangna? _____

f. Nabagaan isuna iti bersikulo 18-20 a siaannad nga agtalinaed a napudno iti linteg iti amin nga al-aldaw iti biagna tapno iti kasta ket masursurona iti _____ iti Apo a Diosna babaen iti _____ amin a balbalikas daytoy a _____ ken dagitoy a _____, ken _____ ida, tapno ti _____ ket saan a _____ ken tapno saan a _____

g. Ken Ania ti inkari ti Dios _____

Paset 2

ARAMIDEN: Iti 1 Samuel 11-15 ket mangibagbaga iti iti ad-adu pay nga istoria maipapan iti biag ni Saul a kas ari. Manen, agsipud ta adda iti ad-adu a mausar ngem iti kabaelantayo nga adalen kadagitoy a leksion, kasapulan nga ikkam ti tiempo a basaen dagitoy a kapitulo a bukukodmo tapno makatulong kenka iti panagdakkel ken iti pannakaawatmo iti napasamak ken Saul kabayatan ti panagturayna.

PANURSURO:

1. Iti kapitulo 11 maammoantayo ti pasamak a nangidalan kadagiti tattao a a mangpatalged ken Saul a kas ari.
 2. Iti kapitulo 12 ket nagsao ni Samuel iti sangoanan dagiti tattao ti Israel ken imbingayna ti naulit-ulit a klase ti kababalinda:
 - a. Pinalagipanna ida a:
 - i. nangeg ti Apo ti ararawda ket insalakanna ida manipud iti Egipto (bersikulo ____).
 - ii. linipatanda ti Apo ken binaybay-anda Isuna (bersikulo ____)
 - iii. pinakawan ti Apo ida ken inskanna ida manipud kadagiti kabusorda (bersikulo ____)
 - iv. kayatda iti maaddaan iti sabali nga ari imbes a ti Apo (bersikulo ____)
 - v. no agserbi ken agtulnogda Kenkuana mabendisionanda (bersikulo ____)
 - vi. no agsukir ken bumusorda dita a busoren ida ti Apo (bersikulo ____)
 - vii. Nabigbigda ti dakes a banag nga inaramidda ket nagpakpakaasida ken Samuel nga ikararaganna ida (bersikulo ____)
 - viii. Pinalagipanna ida nga iti laksid no ania ti inaramidda, saanda nga tumallikud manipud iti Apo (bersikulo ____)
 - ix. Saan a panawan ida ti Apo agsipud ta pakaragsakanNa nga aramiden ida a kukuana (bersikulo ____)
 - b. Kamaudiananna, pinalagipan ida ni Samuel nga agserbida a sipupudno iti Apo, naimpusoan, ken laglagipenda dagiti dadakkel a banbanag nga inaramidNa para kadakuada (bersikulo ____).
 3. Iti kapitulo 13 ket naammoantayo a nangidatag ni Saul iti mapuoran a daton (bersikulo 9). Daytoy ket trabaho laeng ti padi. Ania ti imbaga ni Samuel kenkuana iti bersikulo 13-14?
-
-

4. Iti kapitulo 14 ni Saul ket nangbangon iti Altar para iti Apo. Nagsaludsod isuna no ania ti aramidenna maipapan kadagiti Filisteos iti bersikulo 37. Ania ti insungbat ti Dios? _____
5. Iti kapitulo 15 ket naminpinsanen a linaksid ti Dios ni Saul a kas ari.
 - a. Ania ti mensahe manipud iti Apo nga impan ni Samuel ken ni Saul iti bersikulo 2? _____

 - b. Ania ti aramiden ni Saul (bersikulo 3)? _____

 - c. Ania ti pudno nga inaramid ni Saul (bersikulo 7-9)? _____

 - d. Ania ti imbaga ti Apo ken ni Samuel (bersikulo 10-11)? _____

 - e. Ania pay dagiti inaramid ni Saul (bersikulo 12)? _____
6. Kalpasan a sinungat ni Samuel ni Saul, Ania ti insungbat ni Samuel iti bersikulo 22-23? _____

Paset 3

PAGPANPANUNOTAN: Anian a nakalidldiday a pakasarsaritaan iti biag ni Saul. Isuna ti lalaki a pinili ti Dios nga agpaaay a kas ari kadagiti tattao ti lalaki a pinili ti Dios ken inpatpategna unay.

1. Ania ti napasamak iti langenlangen iti nagbaetan ni Samuel ken dagiti tattao? _____

Kayat a surotan dagiti tattao ti bukodda a dalan. Kayatda nga isuda ti mangikeddeng no sino ti mangidaulo kadakuada. Saanda a kayat ti dumngeg iti ballaag iti Apo babaen iti profetaNa a Samuel. Pinili dagiti tattao a laksiden ken baybay-an ti Dios a nangisalakan kadakuada manipud kadagiti nangidaddadanes kadakuada ket impanna ida iti daga nga inkariNa kadakuada. Nakasaganada a mangtallikud amin dagita tapno laeng maaddaanda iti ari a kas kadagiti dadduma a nasion.

2. Ania iti napasamak iti langenlangen iti nagbaetan da Samuel ken Saul? _____

Ammo ni Samuel nga inkabil ti Dios ti Espirituna ken Saul. Ammona a binalbaliwan ti Dios ti puso ni Saul. Ni Samuel iti nangiparang kadagiti tattao ti tao a dinutokan ti Apo nga agbalin nga ari. Pinatalgedan isuna dagiti tattao a kas arida. Iti saan unay a nabayag kalpasan daytoy ni Saul

ket nangrugi nga agtignay iti minamaag. Sinukirna dagiti pammilin ti Dios ken dagiti lintegna ket pinilina nga aramiden dagiti kaykayatna.

3. Ania ti napasamak iti langenlangen iti nagbaetan da Saul ken ti Dios? _____

Ti tao a binalbaliwan ti Dios ti pusona ket nagbalin tao a nagtallikud nga immadayo manipud iti Dios ken nagkedked nga agtulnog Kenkuana. Ket kas nagbanaganna, nagkedked ti Apo a sumungbat ken Saul idi immawag Kenkuana. Insukatna ti dayaw ti Dios iti bukodna a dayaw ket, kamaudiananna, linaksid ti Apo ni Saul a kas ari agsipud ta ni Saul ti immun-una a nanglaksid iti Sao ti Apo.

PANANGIPAKAT: Nagsao ni Samuel kadagiti nadadagsen a balbalikas ken ni Saul iti 1 Samuel 15:22-23. Sinalungasing ni Saul ti Dios ken kalpasanna pinadasna nga irasonan ti panagsalungasingna iti imatang ni Samuel. Kadagitoy a balbalikas a nasungat ni Saul ken nangiturong kenkuana nga agpudno. Nagbasolak. Linabsingko ti bilin ti Apo ken dagiti pagannurotam. Nagbutengak kadagiti tattao isu a sinurotko ti kayatda.” Mabalina a malagipmo ti kapadana a sungbat a masakan iti Exodo 32:21-24 idi nagbuteng ni Aaron kadagiti tattao, simmurot iti singasingda, ken tinulonganna ida a nangaramid iti sinan urbon ti baka a balitok. Insagmak ni Saul ti pakabuklan ti langenlangenna iti Dios ken ni Samuel.

1. Nag-ultimoanna, ania ti napasamak kadagidiay a langenlangen segun iti 1 Samuel 15:34-35?

2. Uray met datayo, kasapulantayo nga ipudno a nagbasoltayo Kankanayon mapaglabsingantayo ti bilin ti Dios ken dagiti pammilin dagiti tattao nga insaadna a mangituray kadayo. No napudnotayo kadagiti bagbagitayo, maaklontayo kadi a nagbutengtayo ken simmurottayo iti panangipapilit dagiti tattao? Adda kadi malagipmo a tiempo a makitam ti bagim a simmurot iti pagayatan dagiti tattao imbes nga aramidem ti maiparbeng a banag? _____

3. Kinuna ni Saul a nagbuteng isuna. Kitaem dagiti bukodmo a pagbutengan. Apay nga umannugotak iti kayat dagiti tattao? Ania kadi ti pagbutengak? _____

Nagbasoltayo amin. Awan iti uray maysa a nakaaramid ti amin nga imbilin ti Dios. Nagsukirtayo amin ket ket adda a maikaritayo laeng iti pungtot ti Dios ken ti pannusa gapu kadagiti dakes nga ar-aramidayo. Ngem aguray! Umayen ti Naimbag a Damag!

Paset 4

IKABESA: Kayat ti Dios a maammoantayo ti Naimbag a Damagna nga agtaud manipud ken Jesus. Maguyugoyka nga ikabesam ti sibubukel a kapitulo! Ti Salmo 130 ket ikkannatayo iti Naimbag a Damag. Into no mapakapsutantayo iti bagbagitayo ket mariknatayo ti kinaawan namnama gapu kadagiti dakes nga ar-aramidtayo, Ti Apo a mismo iti mangidiaya kadatayo iti biag a napnoan namnama ken naan-anay a pannakasubbot. Uray no kasano ti kakaro dagiti dakes nga ar-aramidtayo ken ti kinaranggas dagiti bungana, kayat ti dios a maammoantayo ti nagdakkelan nga ayatNa. Babaen iti ipapatay ken panagungar ni Jesus ket tinulongannatayo manipud kadagiti mangad-adipen kadatayo, babaen iti kaasi a nawayawayaantayo..

Dagitoy walo a bersikulo ti Salmo 130 ket idiyada ti ayat ti Dios. Ipaaymo daytoy a lawas a mangikabesa dagitoy bersikulo. Isuratmo ida iti bassit a papelmo ket palubosam dagitoy a balbalikas nga agrabaho iti pusom. Mabalina a maaddaanka iti gundaway a mangidiaya iti namnama iti maysa a gayyem bayat iti panangikabkibesayo kadagitoy a bersikulo a sangsangkamaysa.

PANURSURO: Ti Salmo 130 ket nagaramat iti sumagmamano a balbalikas a nabaknang iti kaipapananna. Ti Salmo ket agwaras iti pannakaawat bayat nga adalentayo ken kitaen ti pannakailawlawag dagiti sumagmano kadagitoy a balbalikas:

- a) **Kaasi:** Ti kaasi ket aramid ti Dios ti saanna a panangited kadatayo ti adda a pakaikariantayo (pannakadusa ken patay) ngem ketdi sibubuslon nga intedna kadatayo ti saantayo a pakaikarian (ayat, pammakawan, ken agnanayon a biag).
- b) **Pammakawan:** Ti pammakawan ket maysa a banag a saan a mateggedan wenno pakaikarian. Ti pammakawan ket maysa a sagut nga agtaud manipud iti Maysa a saan a mangibilbilang kadagiti dakes a naaramid a maibusor iti nagbasol. Kinapudnona, ti Maysa nga isu ti mangpakpakawan ken saanna payen malagip ti nagbasolan. Ti pammakawan ket daytoy ti ited ti Dios kadatayo uraypay no nasalungasingtayo ti kinasantona ken nagbibig a naisina manipud Kenkuana. Idi indiaya ti Dios ti pammakaanna kadatayo ket pinunasna ti basol a nakaigapuan ti pannakaisina iti nagbaetanNa ken kadatayo ken insublina manen ti panaglangenlangen.
- c) **Buteng:** Ti buteng iti daytoy a Salmo ket saan a tignay a mabutbuteng. Daytoy a buteng ket ti panabibiag nga adda ti pannakarikna iti nasantoan a panagsiddaaw ken panangbigbig. Agsipud ta pinarsuanatayo ti Dios, pinakawannatayo, ken ay-ayatennatayo isu nga agbutengtayo Kenkuana. Pagraeman ken dayawentayo Isuna kadgiti bibiagtayo a kas sungbat iti napudno nga ayatna para kadatayo.

- d) *Namnama*: Ti namnama ket saan a tay panangtartarigagay iti maysa a banag. Ti namanama ket am-ammona ken naiangkla ti biag ti maysa iti kinapudno iti Sao ti Dios ken sipapati a dagiti banag a saan pay a makita ket addan nga umay, ti maaw-awagan a biag nga agnanayon
- e) *Pannakasubbot*: Ti pannakasubbot ket isu ti pannakaiyaramid iti pananggatang manen ti dati a kukuamon. Ti kayat a saoen ti pannakasubbot ket ti bayad ket adda a naaramid babaen iti dara ni Jesus Gapu iti panagsagabaNa, pannakatay, ken panagungarna ket nagbalintayo nga an-annak ti Dios. Maysa a biag ti naited para iti biag ti dadduma. Natay ni Jesus tapno laeng sika ken siak ket agbiag a sibabaknang a kaduatayo ti Dios Ama iti agnanayon.

KARARAG: Apo, nangegmo ti iya-ararawmi iti kaasi. Saanka a nagdulin iti listaan dagiti amin a dakes nga aramid. No nagidulinka iti listaan ket awan a pulos ti makabalin nga agtakder iti Sangoanam. Imbes nga idulinmo ti listaan dagiti dakes nga aramidmi, indiyam ti pammakawan dagiti amin a basbasolmi. Ani ti maaramidanmi no di pagbutngandaKa a kas panangdayawmi ken panangraemmi Kenka bayat dagiti al-aldaw ti panagbiagmi? Adda Kenka ti namnamami. Sika ti fundasion a no sadino a nabangon dagiti bibiagmi. Indiyam kadakami ti ad-adu pay ngem iti kabaelanmi a panunoten. Ti namnamami ket nagsaad iti pannakaammomi a ti saan nga agbalaliw nga ayatmo ket innikkannakami ti naan-anay a pannakasubbotmi manipud kadagiti amin a basbasolmi ken pinagbalinnakami nga an-annakmo iti agnanayon. _____

PANANGSUBLI A PANANGADAL ITI
PASET

**TI PAGAYATAN TI DIOS,
TI DALANTAYO**

PANANGSUBLI A PANANGADAL

Kablaawandaka! Nalpasmon ti adalen a *Ti Pagayatan ti Dios, Ti Dalantayo*. Naam-ammom dagiti dadduma a baro a pakasaritaan ken tattao iti Biblia. Ita orasnan iti panangsubli a panangadal. Laglagipen, saan a pannubok daytoy, maysa laeng a gundaway a mangipatalged kenka ken ti panagrang-aymo bayat iti panagtultuloymo iti daytoy makapagagar a panagdaliasat a mangtubay iti biagmo. Bayat iti panangadalmo ket maam-amoam dagiti *pudno a pasamak* iti pakasaritaan ken dagiti *kinapudno* maipapan iti Dios ken ti sangkataoan. Kasta pay a matakuatam no kasano nga *ipakat* dagiti pudno a pasamak ken ti kinapudno iti biagmo nga agbibigay iti maika-21 a Siglo.

Rugiantayo a sublianan tunggal maysa dagiti sumaganad a tattao ket mangisurat iti maysa wenno dua a balikas a nagmarka iti panunotmo bayat a laglagipem dagiti pakasaritaanda:

1. Naomi:

2. Ruth:

3. Boaz:

4. Ana:

5. Eli:

6. Samuel:

7. Saul:

8. Hofni

Ita, rugiantayo sublianan ti mapa. Sapulen tunggal maysa dagiti sumaganad a luglugar:

1. Siloa, ti pakasarakan ti Tabernakulo-Ti lugar ti pagdaydayawan ken dagiti panagidaton (1 Samuel 1:3)
2. Ti pakasarakan ti Efraim-Ti turod a disso a ditoy ti pakasarakan ti ili ti Rama. Ti lugar a pagnanaedan da Ana ken Elcana (1 Samuel 1:1; 1 Samuel 2:11).
3. Ti daga nga adda iti igid ti baybay Mediterenia ket sinakup dagiti Filisteo (1 Samuel 4:1-2).
4. Dagiti il-ili ti Filesteo ket isu ti nakaipanan ti Lakasa ti Tulag: Asdod, Gat, ken Ekron (1 Samuel 5).
5. Ti Bet-semes ket ditoy a napasubli dagiti Israelita ti Lakasa (1 Samuel 6:10-12)
6. Ti Kiriath-jearim ket ditoy a naaywanan ti Lakasa iti babaen iti panangaywan ni Eleazar (1 Samuel 7:1)
7. Ti pakasarakan ti tribu ti Benjamin-a no sadino a nagnaed ni Saul (1 Samuel 9:1)

PANGSUBLI A PAGPANPANUNOTAN: Inadaltayo ti tallo a kangrunaan a tattao iti daytoy nga adal iti *Ti Pagayatan ti Dios, Ti Dalantayo*.

1. Mangted iti pangarigan iti maysa a wagas a no sadino a naiyanninaw ti biag ni Ruth ti pagayatn ti Dios iti wagas a nagbiaganna ti biagna: _____

2. Mangted iti pangarigan iti maysa a wagas a no sadino a nagbiagan ni Samuel ti biagna a mangiyan-anninaw ti pagayatan ti Dios: _____

3. Ania ti pinili dagiti Israelita a mangiyanninaw ti tarigagay ti nasion a mangaramid ti bukodda a dalan imbes nga agbiagda a maiyannurot iti pagayatan ti Dios? _____

4. Mangted iti pagibasaran manipud iti biag ni Saul no sadino a pinilina a pagbiagan ti biagna a mangiyan-annina ti bukodna a dalan imbes nga iyanninawna ti pagayatan ti Dios: _____

PANANGSUBLI TI ADAL A PANANGIPAKAT:

1. Kunana iti Ruth 4:16, “Kalpasanna innala ni Noemi ti ubing, impanna iti saklotna ket inaywananna isuna.” Ania ti maysa a pannakaipatna para iti biagmo manipud iti daytoy a bersikulo?

2. Kunana iti 1 Samuel 2:1, “Agragrag-o daytoy pusok iti Apo... ta maragsakannak iti panangisalahanmo.” Kasano a karitennak dagiti balbalikas ni Ana bayat iti panangkitak ti kababalinko kabayatan dagiti tiempo iti naririgat a paspasamak?

3. Ti Salmo 130 ket srsaritaenna iti namnama! Sublianan nga adalen ti kaipapanan iti tunggal balbalikas bayat a ti Naimbag a Damag ti Dios iti ayat ket saoenka kenka babaen kadaytoy a Salmo:

- a. Kaasi _____
- b. Pammakawan _____
- c. Buteng _____
- d. Namanama _____
- e. Pannakasubbot _____

KARARAG: Apo Dios, Nailangitan nga Ama, indanonnak iti pagpatinggaan daytoy a panagadal iti Saom. Karkaritennak nga agserbi kadagiti sabsabali nga addaan iti puso iti ayat. Sinursuroannak babaen iti biag ni Samuel a sika laeng ti pagtalekanna a dumdumngeg ken umim-imdeng iti Saom. Kasta met a pinalagipannak nga agrabaho ti Espiritum a mangpapiaksa kaniak nga agbalin a naidumduma. Daytoy nga adal ket ballaagannak met iti pananglaksid Kenka babaen iti panangiyun-unak iti bagik a dayta ti mangipakita ti panangpabain Kenka ken no ania ti kayatmo iti biagko. Kangrunaanna, pinatalgedam manen kaniak ti managpakawan nga ayatMo a mangted kaniak ti saanko a pakaikarian nga ayatamo (parabur) ken salsalaknibannak manipud kadagiti pakaikariak (kaasi). Sapay koma ta mabagaak dagiti dadduma daytoy a Naimbag a Damag tapno uray isuda met, ket maiyasidgeda iti makaisalakan a langenlangen Kenka. _____
